

АГЕНЦИЯТА ПРЕЗ 2007 г.

Стратегически приоритет в дейността на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) през 2007 г. е реализирането на целите, поставени в Управленската програма на правителството на Република България – устойчиво развитие на икономиката, подобряване на бизнес климата и продължаване на процеса на интеграция на страната в Европейския съюз.

Цялостната надзорна дейност на агенцията е насочена към синхронизиране на националното законодателство в областта на Новия подход с това на страните – членки на Европейския съюз, както и на практиките по надзора на пазара, техническия надзор, оценяване на съответствието и метрологичния надзор с цел успешното интегриране в ЕС и постигане на необходимата степен на готовност за свободно движение на промишлените продукти на единния европейски пазар.

Защитата на потребителите от опасни и несъответстващи на съществените изисквания промишлени продукти, неверни измервания, некачествени течни горива и защитата на околната среда също са във фокуса на вниманието на експертите от държавната агенция.

Националната система от органи за оценяване на съответствието функционира и се развива, прилагайки европейското хармонизирано законодателство, успешно се изпълняват задълженията по отношение на нотификация на Европейската комисия в рамките на системата NANDO.

С присъединяването си към Европейския съюз на 1 януари 2007 г. България получи статут на равнопоставена страна – членка на ЕС. Тази промяна изисква ефективно участие на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор в работата на европейските структури, както и в процеса на обсъждане на европейско ниво на нови законодателни инициативи и практики по прилагане на хармонизираното законодателство.

ДАМТН участва в дейността по постигане на взаимно доверие между националните нотифициращи органи, за ефективно прилагане на критериите към нотифицираните лица. Агенцията работи и за създаването на единна рамка от изисквания към националните органи по надзор на пазара и за подобряване на сътрудничеството между тях.

РАЗРАБОТВАНЕ И ХАРМОНИЗИРАНЕ НА НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

През 2007 г. в Държавната агенция за метрологичен и технически надзор са изпълнени следните приоритетни задачи:

- Ускорена хармонизация на българското законодателство с правото на Европейския съюз.
- Разработване на проекти на нормативни актове, включени в Националната програма за приемане достиженията на правото на ЕС.

В изпълнение на тези задачи е разработен и приет от Четиридесетото народно събрание **Закон за изменение и допълнение на Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП)**. Със закона е прецизирана правната уредба, регламентираща осъществяването от администрацията на ДАМТН дейности, свързани с издаването на разрешения за оценяване на съответствието, надзора на пазара и техническия надзор, и е постигнато пълно хармонизиране по отношение на нотификацията пред Европейската комисия и държавите - членки на ЕС.

Прието е **Постановление на МС № 94/2007 г.** за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет - обн., ДВ, бр. 37 от 8.05.2007 г., с което са изменени общо 13 акта на МС, от които в изпълнение на Националната програма за приемане достиженията на правото на ЕС са:

- Наредба за съществените изисквания към въжените линии за превоз на хора и оценяване на съответствието на техните предпазни устройства и подсистеми;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на котли за гореща вода, предназначени за работа с течни или газообразни горива, по отношение на коефициента на полезно действие;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на везни с неавтоматично действие;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръженията под налягане;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на съдовете под налягане;

- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на асансьорите и техните предпазни устройства;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на баласты за луминесцентни лампи по отношение на изискванията за енергийна ефективност;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на домашни електрически хладилници, замразители, уреди за съхраняване на замразени хранителни продукти и комбинации между тях;
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на средствата за измерване.

С постановлението са изменени и допълнени и следните наредби:

- Наредба за безопасната експлоатация и техническия надзор на повдигателни съоръжения;
- Наредба за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол.

Прието е Постановление на МС № 223/ 2007 г. за изменение и допълнение на **Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина на техния контрол** - обн., ДВ, бр. 76 от 21.09.2007 г., с което са въведени изискванията на Директива 2003/17/ЕС, изменяща и допълваща Директива 98/70/ЕС относно качеството на моторните горива, и Директива 2005/33/ЕС, изменяща и допълваща Директива 99/32/ЕС относно корабните горива.

Приетият от Четиридесетото народно събрание **Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози** в частта “Одобряване и контрол на сервиси за тахографи” (във връзка с прилагането от 1.01.2007 г. на Регламент 3821/85 с неговите изменения и допълнения) е разработен с участието на ръководители, експерти и юристи от ДАМТН.

За нормативното осигуряване на дейността на ДАМТН са разработени проекти на:

- Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане (след нотифицирането на проекта пред ЕК той е представен на Министерството на икономиката и енергетиката за междуведомствено съгласуване).
- Актове по прилагането на Закона за медицинските изделия (с участието на експерти от ДАМТН):

Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на медицински изделия;

Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на ин витро медицински изделия;

Наредба за съществените изисквания и оценяване на съответствието на активни имплантируеми медицински изделия;

Тарифа за таксите, които ще се събират при изпълнение на Закона за медицинските изделия.

С разработените и приети нормативни актове са реализирани краткосрочните цели за постигане хармонизация на националното законодателство с европейските директиви в съответния сектор и успешно са изпълнени ангажиментите на ДАМТН във връзка с членството на Република България в Европейския съюз.

АДМИНИСТРАТИВНО И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

Основните задачи във връзка с административното и информационното обслужване, произтичащи от Плана за действие на ДАМТН за 2007 г., са:

- Актуализиране на инструкцията за административно обслужване съобразно измененията в нормативната уредба.
- Осигуряване на достъп до обществена информация.
- Преработване и актуализиране на интернет страницата.

Административно обслужване

Приоритет за администрацията на агенцията е предоставянето на качествени услуги по прозрачен и ефективен начин в контекста на реформата в държавната администрация.

Административното обслужване на физическите и юридическите лица е в съответствие с изискванията на нормативната уредба, регламентираща отделните видове административни услуги, и се осъществява в съответствие с “Вътрешни правила за организацията на административното обслужване в Държавната агенция за метрологичен и технически надзор”, утвърдени от главния секретар през месец юли 2007 г. Правилата са разработени от дирекция “Административно-правно и информационно обслужване”- с това е изпълнена задачата за актуализиране на инструкцията за административното обслужване. Изградената система на приемане, регистрация и движение на документите по заявени от физически и юридически лица административни услуги цели срочност, качество, коректност, прозрачност и яснота за клиента при извършване на съответната административна услуга. Искания за извършване на административни услуги през първото полугодие са регистрирани и приемани във фронт-офиса на ДАМТН в София, като е спазено изискването за лесен достъп до него. За улеснение на потребителите са разкрити 6 нови приемни за заявления за административни услуги - в градовете Варна, Русе, Плевен, Враца, Пловдив и Бургас. Полезна информация за административното обслужване може да бъде намерена в интернет страницата на ДАМТН, където са публикувани извършваните от агенцията административни услуги и точните адреси на териториалните звена, до които може да бъде изпратено заявление за услугата и по пощата. Информацията в интернет страницата на ДАМТН се актуализира своевременно в съответствие с измененията в нормативната уредба.

С цел подобряване на комуникацията и получаване на обратна връзка от клиентите са въведени анкетни карти, които се предоставят за попълване от потребителите, поставена е и

кутия за сигнали и предложения. На заявителите на административни услуги се предоставя Харта на клиента.

Държавната агенция извършва 17 услуги, от които 3 са с лицензионен, 3 с регистрационен и 3 с разрешителен режим.

През 2007 г. са извършени общо 3131 броя административни услуги.

По проекта “Таен клиент”, осъществен от Министерството на държавната администрация и административната реформа, в ДАМТН е извършено наблюдение и оценка от страна на потребители на административни услуги за работната среда и поведението на служителите, като общата оценка е 15 т. - тази стойност е над средната оценка за структурите на централната държавна администрация (13,52 т.).

Получена е една заявка за достъп до обществена информация, която е частично удовлетворена съобразно наличната в агенцията информация и е препратена по компетентност до Българския институт по метрология.

Разработено е техническо задание за преработване и актуализиране на интернет страницата на агенцията, но поради липса на финансов ресурс изпълнението на задачата не е приключило.

Издателска дейност

В разширяващото се медийно пространство списание “Стандартизация, метрология, сертификация” и “Официален бюлетин на ДАМТН” са един от инструментите на държавната институция за изграждане на нов положителен имидж пред обществото и форум за диалог, обмен на информация, опит и добри практики с българските икономически оператори в процеса на преодоляване на новите предизвикателства на единния европейски пазар.

Държавната агенция за метрологичен и технически надзор през 2007 г. продължи да представя държавната политика в областта на метрологията, надзора на пазара, техническия надзор на съоръженията с повишена опасност, оценяване на съответствието и метрологичния надзор на своята читателска аудитория - фирми, държавни институции, обществени организации, лаборатории за изпитване и калибриране, органи за оценяване на съответствието, сертифициращи фирми, висши учебни заведения. Сред тях са “Булгаргаз”, “Лукойл Нефтохим Бургас”, “Атоменергоремонт Козлодуй”, “Летище София”, “Полимери” АД – Девня, “Елаците Мед”, “Промет стил”, “Балканфарма”, “КЦМ” - Пловдив, ТЕЦ Бобовдол, “Гамакабел”, “Лакпром”, РИОКОЗ в страната, електроразпределителни и топлофикационни дружества, ВиК дружествата, научно-технически съюзи.

Като успех на списанието трябва да се отбележи предоставянето на актуална информация на българските предприемачи за основните акценти и решения от заседанията на работни групи към съответните директиви, в които участват експерти от ДАМТН .

На страниците на списанието са отразени:

- практическият опит на органите за оценяване на съответствието по оптимизиране на методите за контрол на производството и техническия надзор на сферични съдове под налягане и резултатите от изследването на топлинните характеристики на газови уреди по масов метод;
- новите документи на Европейската комисия във връзка с прегледа на единния пазар на 21-ви век и ревизията на Нов подход;
- опитът на Германия по прилагане на Директива 94/9/ЕЕС АТЕХ;
- новините от европейски и международни организации по метрология и качество.

Популяризирана е дейността на държавната институция чрез материали, отразяващи:

- развитието на националната система за оценяване на съответствието;
- резултатите от дейността през 2006 г. по метрологичния надзор, надзора на пазара и техническия надзор на съоръжения с повишена опасност.

С цел осигуряване на защита на потребителите са публикувани информации за продукти с доказано несъответствие със съществените изисквания за безопасност, резултати от проверки по надзора на пазара, както и препоръки към потребителите.

С висококвалифицираната ни читателска аудитория е споделен опитът на специалистите по внедряване на интегрирани системи за управление; предоставени са преводи на актуални теми от чуждестранни списания; представени са характерни несъответствия, констатирани при одити на системи за управление на здравето и безопасността при работа.

Водещи теми в списанието са и стратегиите за трайно конкурентно предимство на предприятията, взаимовръзката между принципите на HACCP и изискванията на ISO 9001:2000, измерване на удовлетвореността на клиентите, конкурентоспособност на продуктите и услугите.

Своевременното информирание за международни и национални форуми, конференции и семинари в областта на метрологията, оценяване на съответствието и качеството също са основен приоритет при списване на списанието.

В рубриката “Стандартизация” е включено становището на Европейския икономически и социален комитет относно европейската стандартизация, както и информация за новия британски стандарт - BS OHSAS 18001:2007.

На читателите на списанието са предоставени интервюта с президента на CENELEC, което препечатахме от сп. “Машиностроене и електротехника” с тяхно разрешение, с проф. Айяно, член на Комитета за присъждане на наградата “Деминг” в областта на качеството, с Данчо Пендовски от Бюрото по метрология на Македония.

Освен постоянните рубрики на списанието редколегиата откри и нови рубрики - “Международна търговия”, където се публикуват преводни статии, и “Качество на живота”.

Българският бизнес ежесечно е информиран за:

- нотификациите, получени от секретариата на Световната търговска организация в рамките на Споразумението за технически пречки в търговията, и за нотификациите, получени от Европейската комисия;
- лицата, оправомощени за проверка на средства за измерване;
- лицата, получили лицензия за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност, както и за тези, чиито лицензии са отнети;
- регистрираните лица за монтаж, проверка и ремонт на тахографи;
- сервизните фирми за фискални устройства;
- типовете газ, използвани на територията на Република България, и съответстващите им захранващи налягания.

Популяризирането на дейността на ДАМТН се реализира и чрез издаване на брошура с краткия Годишен отчет за резултатите от цялостната дейност на агенцията, която се отпечатва на български и английски език и се предоставя на български и чуждестранни организации

Макар списанието да излиза с нов дизайн на кориците, е необходимо да се подобри графичното му оформление. В тази насока са предприети съответните стъпки и при наличие на финансов ресурс през следващата година списанието ще има нов модерен облик.

МЕТРОЛОГИЧЕН НАДЗОР

През 2007 г. дейността по метрологичен надзор е насочена към изпълнението на основните задачи, залегнали в Програмен бюджет 2007 и Плана за действие на ДАМТН, а именно: осигуряване на административен капацитет за изпълнение функциите за постигане на целите на Закона за измерванията (ЗИ), Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), Закона за автомобилните превози (ЗАП) и наредбите по прилагането им и за администриране на съответните регулаторни режими; защита на обществото и околната среда от неверни измервания, опасни и несъответстващи на съществените изисквания средства за измерване; осигуряване на еднакви условия на българския пазар като част от единния европейски пазар.

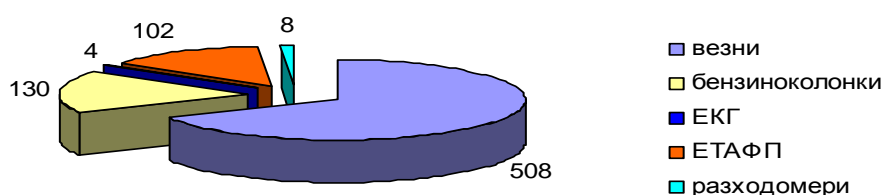
Предприетите действия през 2007 г. са насочени към:

- повишаване ефективността на надзорните проверки и поддържане на максимален обхват на метрологичния надзор, съобразен с ресурсите;
- стартиране на дейността по надзор на пазара на средства за измерване;
- създаване на организация за одобряване и контрол на сервиси за тахографи, във връзка с прилагането от 1.01.2007 г. на Регламент 3821/85 и неговите последни изменения и допълнения;
- създаване на организация за регистриране на сервиси за фискални устройства по новите изисквания, определени в Наредба № Н-18, влязла в сила на 28.12.2006 г.;
- укрепване на административния капацитет за извършване на новите дейности по надзор на пазара на средства за измерване и по одобряване и контрол на сервиси за тахографи.

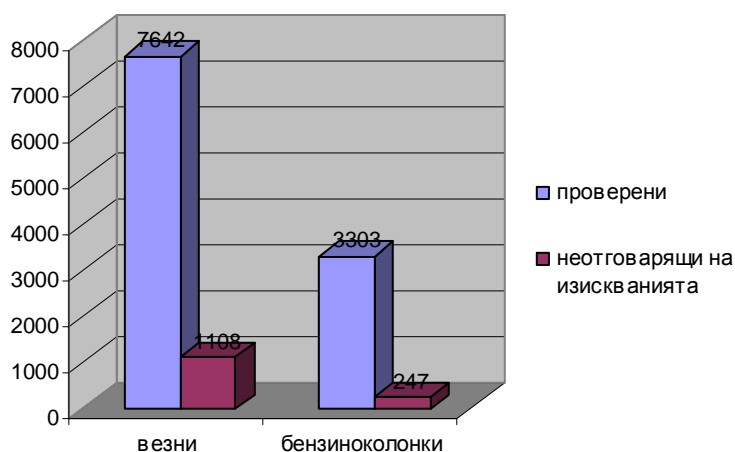
През 2007 г. са извършени планови проверки и извънредни проверки на 6797 лица, използващи 19 270 средства за измерване. Извършени са проверки на лица, които използват везни и теглилки, средства за измерване в бензиностанции и газостанции, измервателни системи към автоцистерни за доставка на течни горива, манометри в съдове под налягане в училища, болници и др., електромери и допълнителни устройства към тях, водомери, расходомери за газ и др. Част от проверките са извършени съвместно с други контролни органи (Икономическа полиция, ИА „Автомобилна администрация”, МВР), което повишава ефективността им.

След събрани данни за нарушения на разпоредбите на Закона за измерванията и наредбите по прилагането му са извършени извънредни надзорни проверки на 29 лица, които ремонтират средства за измерване. При 15 от тях са установени несъответствия и са предприети административно-наказателни действия. Съставени са 13 протокола за задължителни предписания и 4 акта за установяване на административни нарушения (АУАН).

Разпределение на проверките по средства за измерване

Проверени везни и бензиномерни и газколонки, които са най-голям дял от извършените проверки

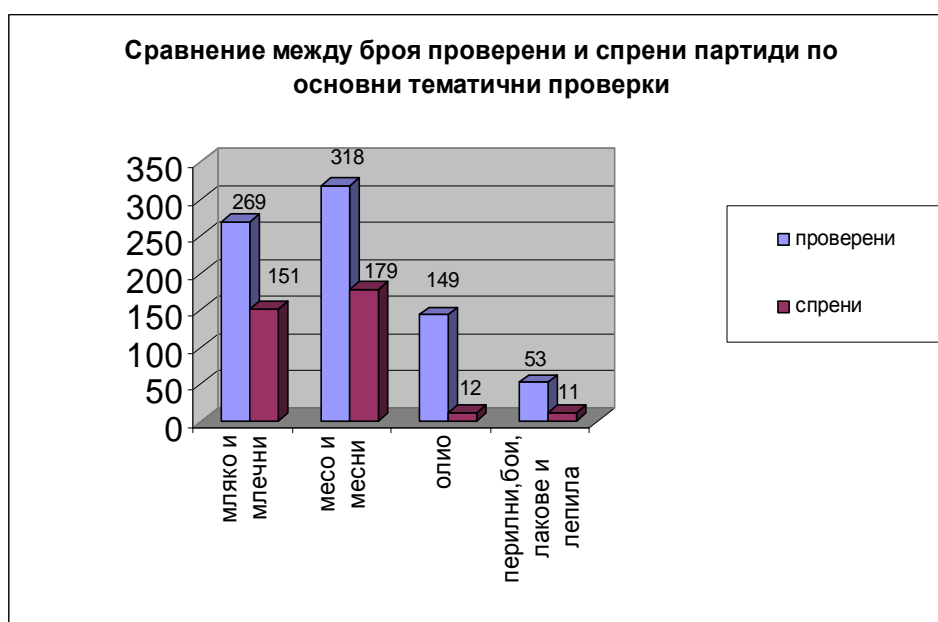
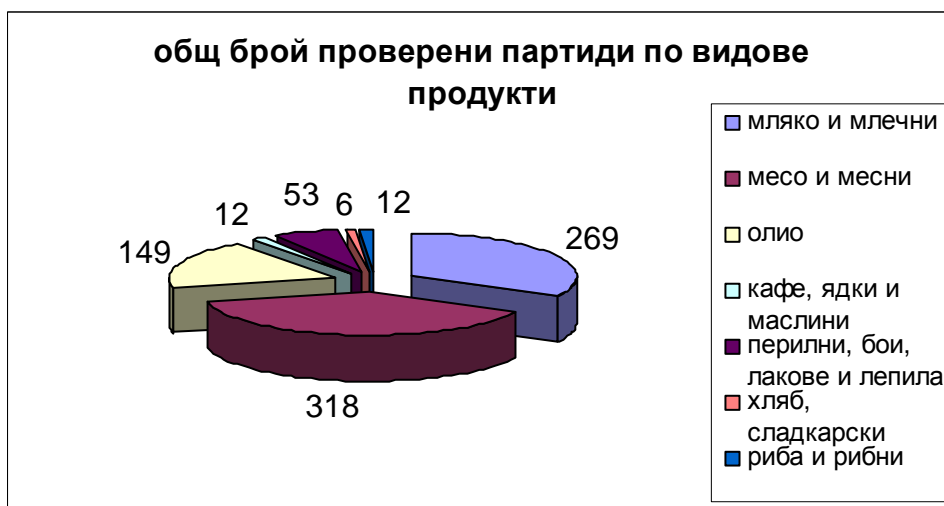
Извършени са надзорни проверки на 58 лица. За установените несъответствия с изискванията на Закона за измерванията, наредбите по прилагането му, БДС EN ISO/IEC 17025 и въведената система за управление са съставени 21 протокола и 1 АУАН. При проверките не са установени нарушения по чл. 52 на Закона за измерванията.

Извършени са планови и извънредни надзорни проверки на 1061 лица, които произвеждат, внасят или предлагат за продажба предварително опаковани количества продукти (ПОКП), вкл. контрол на нетните количества. Основно проверките са насочени към най-често използваните хранителни продукти - месо и месни продукти, мляко и млечни продукти, олио, тестени и сладкарски изделия и др., както и към перилни и почистващи препарати, бои и лакове, лепила и сухи строителни материали.

Извършени са проверки на 793 лица, които предлагат за продажба ПОКП. Установено е предлагане за продажба на ПОКП, върху опаковките на които производителят не е обявил номиналното количество, или на такива с обявено нетно количество, различно от обявеното от производителя. Ефектът от извършените надзорни проверки на тези лица е много добър, тъй като търговците, изпълнявайки дадените им задължителни предписания, спират да продават ПОКП, които са без означения за нетно количество от производител, и така допринасят на пазара да се пускат само ПОКП с означени нетни количества.

Издадени са 2 заповеди за одобряване на идентификационни знаци.

При производители и търговци са спрени от разпространение общо 61 213 предварително опаковани продукти включително:

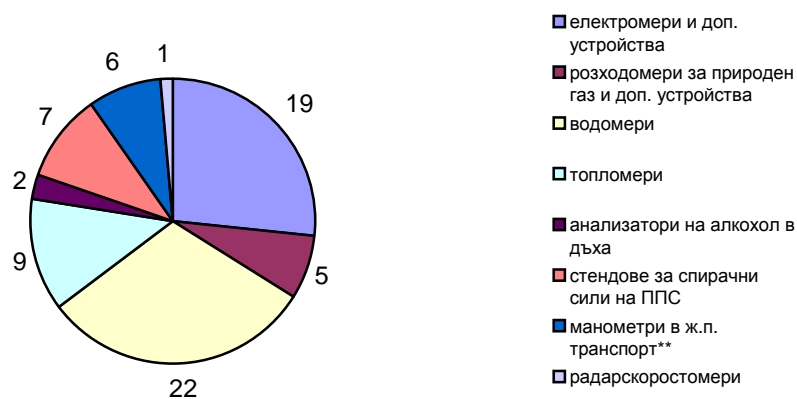
- 13 147 бутилки олио;
- 30 649 опаковки с мляко и млечни продукти;
- 1522 опаковки с основни пакетирани храни (захар, брашно, сол, ориз);
- 2158 опаковки с месо и месни продукти;
- 9893 опаковки с перилни и почистващи препарати, бои, лакове и строителни материали.

За установени несъответствия и нарушения на Закона за измерванията са съставени 1458 протокола за задължителни предписания и 228 АУАН. Издадени са 230 наказателни постановления, част от които за предишен период.

Дейността по надзор на пазара на средства за измерване стартира през първото тримесечие на годината. Извършено е наблюдение в цялата страна за събиране на информация относно пусканите на пазара и/или в действие средства за измерване, които подлежат на оценяване на съответствието. Предлаганите на пазара средства за измерване, с изключение на взети с неавтоматично действие, са маркирани със знак за одобрен тип и знак от първоначална проверка. Това се очакваше предвид преходния период на Директива 2004/22/ЕО. На този етап не е установено наличие на пазара на електромери, водомери, топломери и други средства за измерване (СИ) с оценено съответствие. Считаме, че такива скоро ще се появят, тъй като са постъпвали запитвания относно изискванията за пускане на пазара на СИ с оценено съответствие.

През 2007 г. са оправомощени за проверка на средства за измерване 8 лица. Издадени са 51 изменения и допълнения на заповеди за оправомощаване на лица за проверка на средства за измерване; 1 заповед за отказ за оправомощаване и 2 заповеди за отнемане на оправомощаването. Общият брой на действащите в края на 2007 г. оправомощени лица е 62.

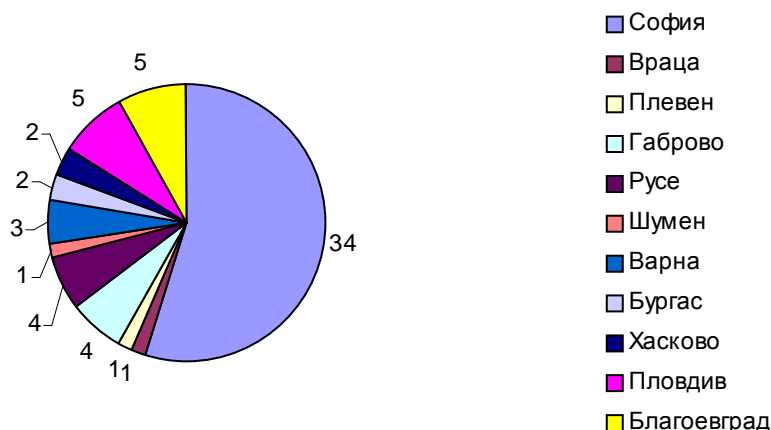
Оправомощени лица (по видове СИ)*

* Броят на посочените в графиката лица надхвърля 62, тъй като някои от тях са оправомощени за проверка на повече от един вид средства за измерване.

** 5 подразделения на 1 лице.

Оправомощени лица (по региони)

Регистриране на лица за монтаж или монтаж и ремонт на тахографи

След влизане в сила на Наредба № 12 от 5 януари 2007 г. за изискванията за задължителна употреба на контролните уреди за регистриране на данните за движението на автомобилите и работата на екипажите, както и функционалните и техническите изисквания към тях е създадена организация за извършване на дейността по одобряване и контрол на сервиси за тахографи. За да се изпълнят от България, като държава - членка на ЕС, изискванията на Регламент 3821/85 и неговите последни изменения и допълнения, свързани с цифровите тахографи се наложи агенцията да работи приоритетно в тази област, независимо че не е основна. За извършване на дейността са определени общо 12 служители от София, Пловдив, Варна и Русе, на които е проведено първоначално техническо обучение. Това на практика доведе до намаляване на състава, който извършва метрологичен надзор и надзор на пазара на средства за измерване.

Проучено е законодателството в тази област на Германия, Великобритания, Франция и Полша, както и голяма част от подробните документи, разработени в рамките на проекта ЕС-MIDT, и протоколите от пленарните заседания. Обучението на определените служители по тази нова за ДАМТН дейност ще продължи и през следващата година с TWL проекта „Изграждане на административен капацитет в областта на одобряването и контрола на сервизите за тахографи”, стартирал на 30.11.2007 г.

В резултат на извършената подготвителна дейност агенцията успя да се справи за кратко време с оценката на подадените документи и на условията в сервизите. На всички кандидатстващи сервиси е извършена проверка на място. Регистрирани са 79 лица и са изготвени 45 допълнения към издадени удостоверения. В ДАМТН се води регистър на сервизите за тахографи.

В агенцията се изготвят всички становища във връзка с прилагането на законодателството, както и на изискванията на Регламент 3821/85 и последните му изменения и допълнения, вкл. предоставяне информация на ЕК за сервизите и осъществяване на връзка със сходни компетентни органи в държавите членки.

Регистриране на лица за сервиз и ремонт на фискални устройства

За изпълнение изискванията на Наредба № Н-18 от 13 декември 2006 г. на министъра на финансите се наложи през 2007 г. да се пререгистрират голяма част от сервизите за фискални устройства. Тази дейност е *несвойствена за ДАМТН*, тъй като за целия жизнен цикъл на фискалните устройства – от одобряването на типа до използването, ремонта и контрол им, на агенцията не са възложени функции. Регистрацията се свежда до една техническа дейност, за изпълнението на която ДАМТН трябва да получи информация от други ведомства, които имат функции по същество – Български институт по метрология (БИМ) и Националната агенция за приходи (НАП). Във връзка с това и *с оптимизира процеса на регистрацията и информация* логичното място на регистрацията на сервизите е в едно от тези ведомства.

Издадени са 591 удостоверения за регистрацията и 12 заповеди за заличаване от регистъра на фирмите за сервиз и ремонт на фискални устройства. В агенцията се води регистър на издадените удостоверения.

Лицензиране на лица за ремонт и поддръжка на електронни таксиметрови апарати с фискална памет (ЕТАФП)

Издадени и вписани в регистъра са 17 лицензии на сервизи за ЕТАФП.

Лицензирането на сервизи за ЕТАФП се извършва по реда на Наредба № 35 от 1999 г., издадена на основание на Закона за автомобилните превози при действието на отменения Закон за измерванията от 1998 г. През 2002 г. е приет нов Закон за измерванията, който не урежда регулаторен режим за лица, които извършват ремонт на средства за измерване, вкл. таксиметрови апарати. От 1.01.2007 г. влезе в сила Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на средства за измерване, транспонираща изискванията на Директива 2004/22/ЕС. От тази дата на пазара и/или в действие могат да се пускат таксиметрови апарати с оценено съответствие от нотифициран орган от държава - членка на ЕС, и нанесена маркировка за съответствие СЕ. Новите нормативни изисквания практически обезсмислят издаването на лицензии на сервизи за одобрени в страната типове ЕТАФП по реда на Наредба № 35, тъй като се ограничава правото на свободно разпространение на таксиметрови апарати с оценено съответствие, което е нарушение на изискванията, посочени в европейската директива. ***Спешно е необходимо да се прецени целесъобразността от***

запазване на този лицензионен режим. ДАМТН е правила предложения в тази връзка до министъра на финансите и министъра на транспорта.

Резултатите от извършената дейност по метрологичен надзор през 2007 г. показват, че ефективността му се повишава. Регулярният контрол на различните групи задължени лица води до намаляване на нарушенията, като намесата на ДАМТН в дейността на икономическите оператори чрез извършване на метрологичен надзор и надзор на пазара на средства за измерване има положителен ефект за спазване на задълженията им по Закона за измерванията и Закона за техническите изисквания към продуктите.

ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

През 2007 г. усилията на експертите от агенцията са насочени към развитие на националната система за оценяване на съответствието, укрепване на административния капацитет за изпълнение на функциите на ДАМТН и постигане целите на Закона за техническите изисквания към продуктите, подпомагане функционирането на националната система за оценяване на съответствието.

През изминалата година продължи развитието и укрепването на националната система за оценяване на съответствието, осигуряваща прилагането на Закона за техническите изисквания към продуктите, изискващ наличието на компетентни органи (оценени и нотифицирани органи), които да извършват оценяване на съответствието на продукти с изискванията за безопасност, определени в наредбите по чл. 7 от ЗТИП, въвеждащи 19 директиви от Нов подход. С влизането в сила през 2007 г. на Закона за медицинските изделия и 3-те наредби по чл. 18 към него се разшири обхватът на продуктите, изискващи наличието на компетентни органи за оценяване на съответствието.

Изпълнението на дейността, свързана с проверка, оценка, нотификация и издаване на разрешения на органи за оценяване на съответствието и извършените надзорни проверки през 2007 г. са представени в следната таблица:

Изпълнявани процедури за оценка на кандидати за нотифицирани органи (бр.)	Наредби, по които са изпълнявани процедури (бр.)	Извършени проверки на органи за оценяване на съответствието (бр.)	Извършени надзорни проверки (бр.)	Подготвени, представени и потвърдени от ЕК нотификации (бр.)	Функциониращи нотифицирани органи (бр.)
26	13	128	19	44	39

Във връзка със задълженията на Република България като страна - членка на ЕС, са подготвени, представени и потвърдени 44 бр. нотификации на оценените органи за оценяване на съответствието пред Европейската комисия и страните членки.

Създаден е и се поддържа двуезичен регистър /на български и английски език/ на българските нотифицирани органи <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>, <http://damtn.government.bg/page.html?pageID=20&partID=24>, съдържащ информация за видовете продукти, процедурите за оценяване на съответствието в обхвата на нотификация, както и информационни данни за съответните

органи. Регистърът има директна връзка с официалната база данни за нотифицираните органи – информационната система NANDO на Европейската комисия .

Освен дейностите, свързани с проверка и оценка компетентността на кандидатите за лица за оценяване на съответствието (ЛОС), ДАМТН е извършила и редица дейности във връзка с функционирането на нотифицираните органи: обсъждане практическото приложение на процедурите за оценяване на съответствието към наредбите, за които ЛОС имат разрешения; начин на провеждане на оценките при техните клиенти; вид на издаваните документи като резултат от проведените процедури за оценяване на съответствието.

Експертите от ДАМТН координират и ръководят дейността на работните групи на българските нотифицирани органи по прилагане на съответните наредби по чл. 7 от ЗТИП. Към настоящия момент действат **6** национални работни групи по наредбите за газови уреди, асансьори, играчки, машини, съдове и съоръжения под налягане, съоръжения, работещи в определени граници на напрежение, електромагнитна съвместимост и радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства. В рамките на годината са проведени **19** работни съвещания.

Резултат от съвместната дейност на ДАМТН и нотифицираните органи е създаденият Форум по оценяване на съответствието, който успешно функционира и в момента.

В резултат на извършените от ДАМТН през 2007 г. дейности в областта на оценяване на съответствието може да се направят следните заключения:

- *дейността по оценяване на съответствието и практическото прилагане на ЗТИП и наредбите по чл. 7 към него, въвеждащи директивите от Нов подход, обхваща все по-голям кръг от наредби и органи за оценяване на съответствието;*
- *39 нотифицирани български органи работят в обхвата на 13 директиви, осигуряващи на българските производители на технически продукти свободен достъп до единния пазар на ЕС на конкурентни цени;*
- *постигнат е единен подход на нотифицираните органи при изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието;*
- *националната система за оценяване на съответствието функционира и се развива, прилагайки европейското хармонизирано законодателство.*

НАДЗОР НА ПАЗАРА

През 2007 г. в областта на надзора на пазара целите в дейността на ДАМТН са свързани с изпълнение на годишния план за надзор на пазара; осъществяване на проверки по постъпили сигнали и жалби; действия по нотификации, постъпили чрез Европейската система за бърз обмен на информация за опасностите, произтичащи от използването на потребителски стоки (системата RAPEX); повишаване на компетентностите на експертите и инспекторите съобразно законовите задължения; сътрудничество с органите и структурите на Европейския съюз в областта на надзора на пазара.

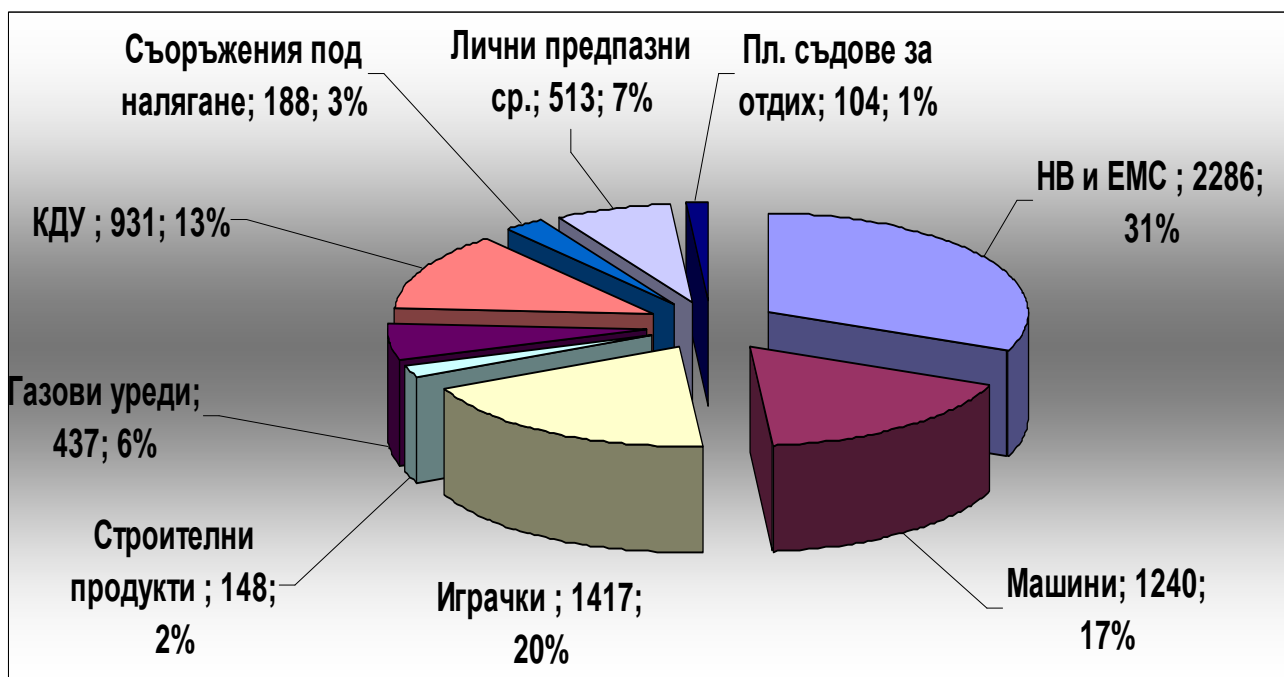
Продуктите, за които е осъществен надзор на пазара през 2007 г., са от обхвата на наредбите по чл. 7 от ЗТИП – наредби за съществени изисквания и оценяване съответствието на: електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението; електромагнитна съвместимост; машини; лични предпазни средства; газови уреди; съоръжения под налягане; строителни продукти; играчки; радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства; плавателни съдове за отдих.

През годината са извършени наблюдения, планови и извънпланови проверки **общо върху 7264 бр.** продукти на територията на цялата страна.

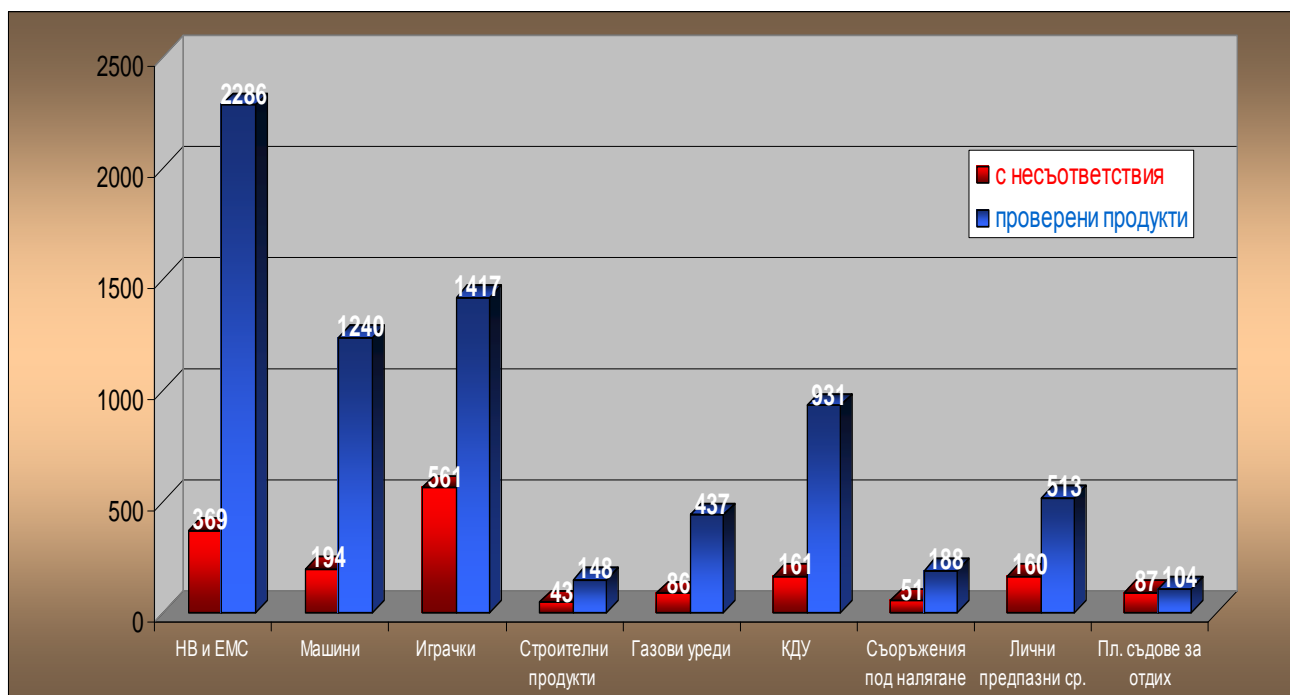
Съгласно утвърденият годишен план и тримесечните графици на регионалните отдели през 2007 г. са осъществени **планови проверки и наблюдения** на общо **6512 бр.** продукти.

Извършени са **наблюдения** на **140 бр. лични предпазни средства** (II и III категория), които изискват намеса на нотифициран орган при оценяване на съответствието им (очила за заваряване – 54 бр., престилки за заваряване – 22 бр., обувки за временна защита срещу химични въздействия – 64 бр. и др.), както и на **плавателни съдове за отдих** (надуваеми и моторни лодки от категория C и D и извънбордови двигатели с винтово-кормилен комплекс) – в резултат на извършеното наблюдение са заложили проверки на тези продукти в годишния план през следващата година.

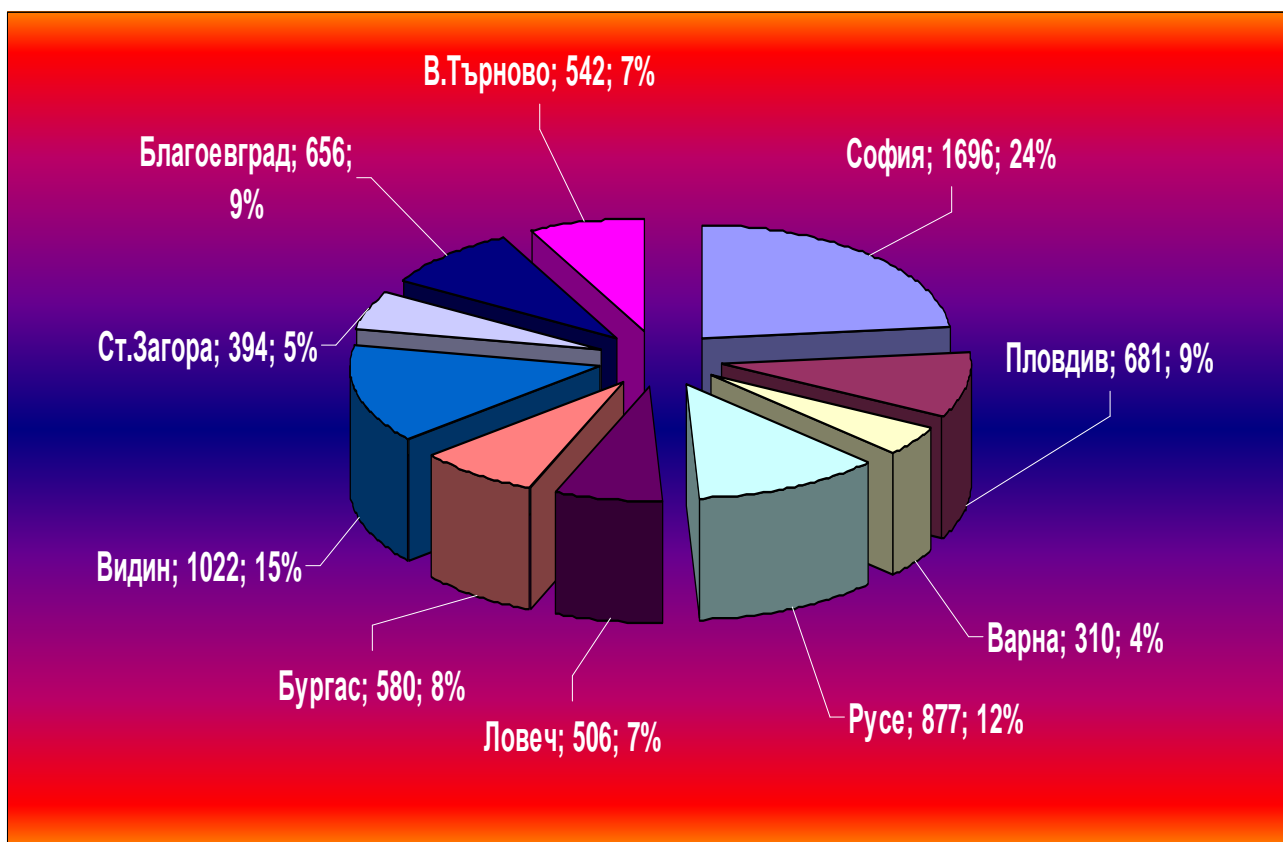
Разпределение на проверените и наблюдавани продукти по наредби

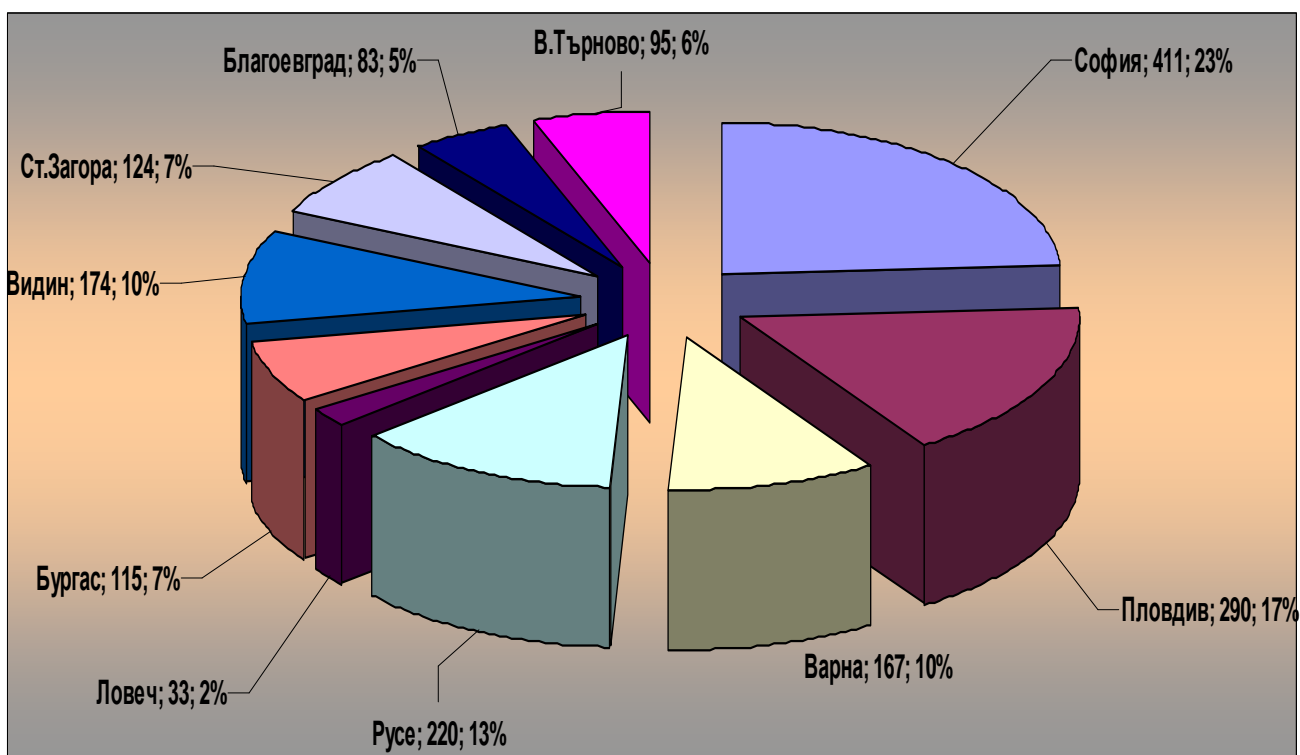
Съотношение между броя на проверените и наблюдавани продукти и на продуктите с установени несъответствия

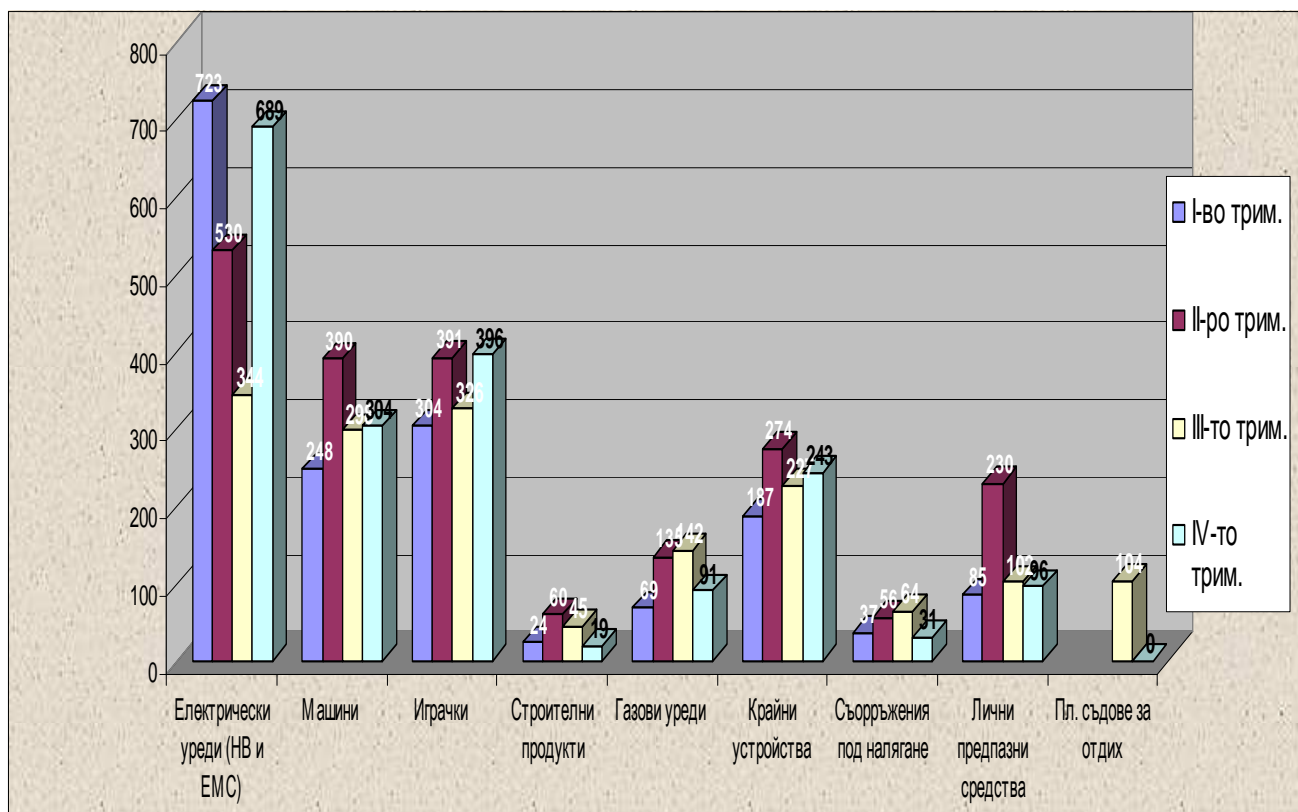
Разпределение на извършените наблюдения и проверки по регионални отдели

Разпределение на несъответстващите продукти по регионални отдели

Разпределение на извършените наблюдения и проверки по тримесечия за 2007 г.

През 2007 г. са осъществени **общи и специализирани кампанийни проверки**.

Проведени са **2 общи кампании** за наличие и пълнота на инструкцията, упътване и указание за употреба, експлоатация, съхранение, монтаж и други специфични изисквания на български език за различни потребителски продукти - електрически битови уреди; многофункционални устройства, включващи факсимилен апарат; ръчни електроинструменти и строителни продукти.

Анализът на резултатите от общите кампании показва, че предлагането на продукти без инструкция на български език намалява. Това не може да се каже за пълнотата на инструкциите – за 34% от предлаганите продукти инструкцията на български език не отговаря по обем и съдържание на инструкцията на производителя.

Проведени са и **специализирани кампании**:

- За наличие на предупредителен текст по отношение на риска при употреба на играчки, поставени напречно над люлки, креватчета и колички – от проверените **102 бр. играчки 69 бр.** са без предупредителен текст по отношение на риска при употреба на продуктите.

- Във връзка с приемането на изменение на Закона за движение по пътищата са проверени **105 бр. сигнални облекла с висока видимост (жилетки и елечи)**, като са извършени проверки в **124** търговски обекта - от тях **22 бр.** са с несъответствия; за 4 бр. продукти е установено, че са пуснати на пазара без оценено и удостоверено съответствие. Липсата на акредитирана лаборатория у нас за изпитване на светлоотражателните елементи на сигнални жилетки и липсата на отговори от лаборатории на държави - членки на ЕС - Румъния, Полша, Словакия, Германия и Великобритания за готовност да направят тези изпитвания, не позволиха осъществяването на пълна проверка през 2007 г.

Констатирани са несъответствия при **22-ма** търговци и към тях са предприети административнонаказателни мерки. Същата е констатацията и при **9** вносители за 9 вида продукти. От тях 3 бр. са с неценено съответствие. Съставени са 4. АУАН на вносителите, пуснали на пазара продукти с неценено и неустверено съответствие.

- Във връзка с информационната кампания **“Коледата безопасна!”**, която се осъществи по инициатива на еврокомисаря по защита на потребителите Меглена Кунева, на територията на пет регионални отдела (София, Пловдив, Варна, Русе и Велико Търново) се проведе кампания, чиято цел бе откриване на светещи гирлянди и играчки с видими несъответствия, водещи до риск при употреба.

Проверени са общо **42** модела **светещи гирлянди** за коледна украса и **88** модела **играчки** от пет категории - играчки, теглени с шнур/въже; електрически играчки; играчки, изстрелващи предмети; залъгалки за масаж на венци и функционални играчки.

От проверените **светещи гирлянди при 29 модела са установени видими несъответствия** - дължината на кабела между щепсела и първата фасунга е два пъти по-малка от допустимата безопасна дължина (150 cm); захранващите кабели не отговарят на изискванията за клас на защита II, поради което носят риск от електрически удар и пожар; устройствата за смяна на режимите за светене имат остри ръбове и неукрепени захранващите кабели, което може да причини нарушаване целостта на изолацията на кабелите и да доведе до поражение от електрически ток; липсва инструкция за употреба или тя не съдържа задължителните предупредителни текстове.

От проверените **играчки 31 модела са с констатирани видими несъответствия**. По отношение на липсваща инструкция или инструкция, която не съдържа задължителните предупредителни текстове, състоянието не е по-различно от това при светещите гирлянди. При повечето от играчките, захранвани с батерии, инструкциите не съдържат предупредителни текстове относно използването и смяната на батериите. Върху етикетите на

голяма част от проверените играчки липсва както информация за наименование и адрес на производителя или вносителя, така и маркировка за възрастово ограничение. В търговските обекти, където са проверявани играчките, инспекторите са констатирани и наличие на играчки, съдържащи дребни магнитни части, които създават риск за живота и здравето на децата.

За констатираните нарушения на търговците са съставени 9 акта за установяване на административни нарушения. За всички продукти с констатирани нарушения са извършени проверки и при лицата, пуснали продуктите на пазара.

В резултат на приключилите проверки са издадени **заповеди за 3 модела гирлянди и за 2 модела играчки**, с които се спира разпространението на продуктите на пазара. Поради краткият период, в който се разпространяват гирляндите, не са издадени заповеди за още 13 модела светещи гирлянди. За тях вносителите са предупредени за констатираните несъответствия и им е препоръчано да предприемат действия, осигуряващи пускането на пазара само на съответстващи на съществените изисквания продукти. От вносителите на **16 броя продукти** са изискани технически досиета и протоколи от изпитвания, доказващи съответствието със съществените изисквания.

Проведени са поредици от участия на служители на ДАМТН в телевизионни и радиопредавания, както и интервюта в пресата, от които гражданите да получат практически съвети при купуването на типични коледни подаръци – играчки и електроуреди.

Включването на медиите в провеждането на кампаниите и запознаването чрез тях на потребителите с изискванията към продуктите повишава ефекта от кампаниите и показва прозрачността на действията по надзора на пазара.

- **Кампания по директива RoHS**

Директиви RoHS и WEEE са въведени в българското законодателство с една наредба - Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и третиране и транспортиране на отпадъци от ЕЕО), откъдето произтичат и проблемите с разделянето на ангажиментите на заинтересованите лица по отношение на вложените опасни елементи и задълженията към третирането на отпадъците.

Кампанията се проведе в периода 15 - 20.12.2007 г. и включваше проверка на изискванията на наредбата в частта, ангажираща ДАМТН, т.е. чл. 5, чл. 7 и чл. 8, които изискват документиране за липса или за наличие на опасни елементи в определени концентрации.

За целта на кампанията на 90 фирми - 43 производители и 47 вносители на електрическо и електронно оборудване, са връчени писма с искане да подадат информация за предприетите от тях действия по наредбата.

Тези действия на ДАМТН напълно съответстват на практиката на останалите държави членки: събиране на информация, консултации и въздържане от административно-наказателни действия.

Резултатите показаха масово неразбиране на материята от фирмите. Обобщените данни и анализът им ще бъдат представени на Изпълнителна агенция по околна среда в срок до 31 март 2008 г.

През 2007 г. са извършени **извънпланови проверки на 752 бр.** продукти по жалби на граждани и сигнали от фирми, постъпили в ДАМТН или препратени от Комисията за защита на потребителите (КЗП), както и по сигнали на други ведомства.

Проверени са следните продуктови групи:

- електрически уреди: пасатор, проточен бойлер, проточен водонагревател, енергоспестяващо устройство, бързовар, електрическа кана за гореща вода, гъвкав кабел, климатично съоръжение, безжичен състезателен волан, електрически изпарител с таблетки срещу комари, осветител – полилей;
- крайни далекосъобщителни устройства: мобилен телефон, GSM клетъчен мобилен телефон, телефонна централа;
- машини: хладилна машина, електрическа лебедка, моторна резачка, **мини-мотопеди** (В резултат на получена информация от Европейската комисия - от органа за надзор на пазара в Баден Вюртемберг, Германия, и немската митница, ДАМТН съвместно с митница Варна осуети опит за внос в България на **98 бр. мини-мотопеди**, които носят сериозен риск при употреба. Предприетите действия от държавната агенция са отразени своевременно в пресата.);
- газови уреди: комбинирана газова готварска печка, газови уреди за работа на открито,
- строителни продукти: горивна камера, задвижващи устройства с вградена защитна система за отваряне на гаражни врати; материали - бяло лепило, вароциментова машинна мазилка, самонивелираща се подова циментова замазка; строителни плоскости от гипсокартон; плочки за настилане от гранитогрес и облицовъчни плочки; стъклен параван за душ-кабина; предпазен възвратен клапан за защита на електрически бойлер; топлоизолационен продукт на плочи-екструдирани пенополистирен;
- лични предпазни средства: слънчеви очила, светлоотражателни жилетки;

- играчки: играчки, опаковани в храни, конструктор, кукла, играчка, която се монтира над креватче или кошарка, надуваем басейн с топки за деца под 36 месеца.

В резултат на действията на инспекторите от ДАМТН, след получено уведомление от митница Варна и извършена проверка, не са допуснати на територията на страната **28 050 бр. гирлянди**, несъответстващи на изискванията за безопасност.

Дейността на ДАМТН през 2007 г. по системата **RAPEX** е сред основните задачи на агенцията. От контактната точка за България по системата RAPEX са получени нотификации за **850 бр.** продукти. На българския пазар са открити **9 бр.** продукти, обект на нотификациите. (Проведени са изпитвания, като за 8 бр. продукти опасностите са потвърдени, а 1 бр. е в процес на изпитване.) Предприети са административни мерки към продуктите и са изпратени **реакции по нотификациите** по системата RAPEX.

Нотификации	Продуктови групи								Общ брой
	ел. уреди, бр.	играчки, бр.	ЛПС, бр.	маши-ни, бр.	плавателни съдове, бр.	газови уреди, бр.	съоръж под налягане, бр.	РКДУ или ЕМС, бр.	
Получени нотификации по RAPEX през 2007 г.	292	481	16	44	3	6	1	7	850
Открити продукти по нотификации по RAPEX и взети проби	4	5	-	-	-	-	-	-	9
Изпитани продукти, вкл. от 2006 г.	3	5							8
Изпитват се в момента	1	-							1
С отрицателни резултати от изпитванията	3	5							8
Подадена реакция към КЗП	4	5							9

Сред най-често срещаните групи продукти, при които се срещат несъответствия са:

- **Играчки:**
- *комплект от два телефона, захранвани с батерии* – има отрицателни резултати от изпитване; издадена е заповед по чл. 30а от ЗТИП; предприети са доброволни действия от лицето, пуснало продукта на пазара (ЛППП), за преработка на

продукта; преработени **са 25 бр.** продукта; подадена е реакция към КЗП; подадена е информация за публикуване в пресата и интернет страницата на ДАМТН;

- **пъзел-килим** – има отрицателни резултати от изпитване; издадена е заповед по чл. 30а от ЗТИП; подадена е реакция към КЗП; вносителят е предприел действия за изтегляне от собствените си търговските обекти и от дистрибуторите; към момента няма открити налични количества от продукта; при последващата проверка на територията на страната продуктът не е открит;
- **неперуда за държане или бутане** – отрицателни резултати от изпитване; издадена заповед по чл. 30а от ЗТИП; подадена е реакция към КЗП; подадена е информация за публикуване в пресата и интернет страницата на ДАМТН; предприети са мерки от лицето, пушноло продукта на българския пазар; от внесените 590 бр. продукти, 130 са реализирани; предстои преработване на продуктите; към момента няма констатирано наличие на продукта в търговската мрежа от инспекторите;
- **играчка дракон** – има отрицателни резултати от изпитване; издадена е заповед по чл.30а от ЗТИП; подадена е реакция към КЗП; вносителят е унищожил **25 бр. играчки**, в присъствието на инспектори от ДАМТН.

- **Електрически съоръжения:**

- **ел. пистолет за запояване** – има отрицателни резултати от изпитване; издадена е заповед по чл. 30а от ЗТИП през октомври 2007г.; подадена е реакция към КЗП;
- **ръчен осветител** – има отрицателни резултати от изпитване; издадена е заповед по чл. 30а от ЗТИП; подадена е реакция към КЗП; предприети са доброволни действия от ЛППП за изтегляне и унищожаване на продуктите; **унищожени са** в присъствието на инспектори от агенцията **142 бр. осветители**;
- **ел. уред за унищожаване на насекоми** – продуктът е изпитан; несъответствията са в инструкцията, вносителят е представил инструкция, отговаряща на изискванията, и е предприел действия за комплектоване на продуктите с нея;
- **светлинна гирлянда** – продуктът е открит през 2006 г.; протоколите от изпитвания и констативният протокол по чл. 17 от Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара (НУРИНП) са от април 2007 г.; тъй като ЛППП е неизвестно, няма издадена заповед по чл. 30а от ЗТИП; поради изброеното и поради сезонността на продукта няма предприети последващи действия и не е изпращана реакция до КЗП.

През настоящата година за **25 бр. доказано опасни продукти** (14 бр. електрически уреди и 11 бр. играчки) са подготвени и **изпратени нотификации** за включване в системата RAPEX.

През 2007 г. са **изпитани общо 70 бр.** образци от продукти: играчки – 41 бр. и електрически съоръжения – 29 бр. **Несъответстващи са общо 45 бр.** - 25 бр. играчки и 20 бр. електрически съоръжения. За всички несъответстващи продукти са предприети административни мерки. Унищожени са: **играчки – 184 бр.** от 3 вида продукти и **електрически уреди – 159 бр.** от 3 вида продукти; предстои унищожаване **на повече от 1000 бр. осветители**, след като вносителят приключи изтеглянето на продуктите от пазара.

През 2007 г. са съставени общо **564 акта за установяване на административни нарушения** (381 на търговци и 183 на лица, пускащи продукти на пазара). За отчетния период са издадени общо **305 наказателни постановления.**

Съставени са **81 констативни протокола по чл. 19** от Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара и са издадени заповеди по чл. 30, ал. 1 от ЗТИП за временно спиране на продукти от продажба до оценяване на съответствието им с изискванията за безопасност.

Съставени са **62 констативни протокола по чл. 17 от НУРИНП** и са издадени заповеди по чл. 30а, ал. 1 от ЗТИП за забрана на разпространението и/или използването на продукти, както и изтеглянето им от пазара. Вече са факт и заповеди, издадени по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП за продукти с видими несъответствия.

От представените данни и направения анализ на извършената дейност, осъществените форми на сътрудничество с други органи и институции в страната и извън нея могат да бъдат направени следните изводи:

- *Цялостната дейност по надзор на пазара се извършва в съответствие с практиката на държавите членки.*

- *Съществува трайна тенденция за спазване на изискванията на ЗТИП и наредбите по чл. 7 от него от производителите, вносителите и търговците, което е в резултати на ефективно осъществявания надзор на пазара.*

- *Сериозна пречка за осъществяването на още по-добър надзор на пазара е недостатъчното финансиране на дейността, ниската техническа осигуреност на инспекторите (автомобили, компютри и средства за измерване). Поради същата причина не са обхванати и по-малките градове, а практиката показва, че изолираните, спрени, забранени и т.н. несъответстващи и опасни продукти ги насочват в по-малките селища.*

ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР НА СЪОРЪЖЕНИЯ С ПОВИШЕНА ОПАСНОСТ

Основните задачи в работата на експертите и инспекторите от ДАМТН в областта на техническия надзор през 2007 г. са:

- привеждане и поддържане на нормативната уредба и практиката на ДАМТН в областта на техническия надзор и надзора на пазара в съответствие с тези на страните - членки на ЕС;
- превенция посредством извършваните периодични прегледи и проверки, с цел осигуряване на безопасността на пуснатите в действие съоръжения с повишена опасност и на предприятията и обектите, в които те функционират;
- проверка на изпълнението на задълженията на оператори на предприятия и съоръжения, в които е въведена система за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества или за ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда;
- осъществяване на ефективен надзор на пазара на машини и съоръжения с повишена опасност и надзор на лицензираните за технически надзор на съоръжения с повишена опасност лица и на лицата, вписани в регистъра на ДАМТН като лица, които извършват дейности по ремонтване, поддържане и преустройство на съоръжения с повишена опасност;
- подобряване прилагането на режимите по издаване на лицензии и вписване в регистъра;
- участие в работата на междуведомствени комисии, имащи отношение към съоръженията с повишена опасност;
- участие в международни семинари и работни срещи по въпроси, свързани със съоръжения с повишена опасност;
- участие в работни групи на ЕК към директиви от Нов подход, в обхвата на които попадат съоръженията под налягане.

През 2007 г. са осъществени следните дейности по техническия надзор:

- Извършени са 2679 бр. първоначални технически прегледи на съоръжения с повишена опасност и периодични технически прегледи на 21 917 бр. и 3441,25 км съоръжения с повишена опасност.

- Издадени са 1127 бр. разрешения за експлоатация на съоръжения с повишена опасност.

- Заверени са за съответствието им с нормативните изисквания 1019 бр. инвестиционни проекти на строежи на обекти, в които се предвижда да функционират съоръжения с повишена опасност, както и проектантски и конструкторски документации за производство и ремонт на съоръжения с повишена опасност.

- Извършени са проверки на 1202 бр. пълначни и газоснабдителни станции за втечен въглеводороден газ пропан-бутан и природен газ, на 628 бр. котелни централи и на 293 предприятия, които експлоатират голям брой съоръжения с повишена опасност.

- По надзор на пазара на машини през 2007 г. са извършени проверки и наблюдения в 121 предприятия от шивашката, металообработващата, дървообработващата и целулозно-хартиената промишленост, като са проверени 186 бр. от експлоатираните машини за съответствието им с изискванията на наредбите по чл. 7 от ЗТИП.

- Извършени са проверки и наблюдения на 2119 бр. съоръжения с повишена опасност.

- Съвместно с органите на МВР – Пътна полиция са извършени проверки на моторни превозни средства с автомобилни газови уредби в областите Благоевград, Хасково, Бургас, Варна, Добрич, Пловдив и Враца, както и проверки на монтираните на превозни средства съдове, намиращи се периодично под налягане при тяхното изпразване (циментовози и др.).

- Извършени са съвместни проверки и с други държавни контролни органи – с Изпълнителната агенция “Главна инспекция по труда”, с ГД “Пожарна и аварийна безопасност” на МВР и ГД “Национална служба “Гражданска защита” на Министерството на държавната политика при бедствия и аварии.

Инспектори на ДАМТН са участвали в над 200 приемателни комисии на обекти, в които са монтирани съоръжения с повишена опасност, и в комисии за проверка на изпълнението на задълженията на оператори на предприятия и съоръжения, в които е въведена система за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества или за ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда, получили разрешително по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда.

През отчетния период са съгласувани 84 учебни планове и програми за обучение в училищата и курсовете за придобиване на правоспособност за упражняване на професии по обслужване и управление на съоръжения с повишена опасност. Издадени са 325 разрешения

за провеждане на такива курсове, в които 4442 курсисти са получили документи за правоспособност.

През 2007 г. са съставени 427 акта за установяване на административни нарушения на нормативните изисквания за устройство и безопасна експлоатация на съоръженията с повишена опасност и надзор на пазара и са издадени 408 наказателни постановления за допуснати нарушения.

През изминалата година са издадени 167 лицензии за осъществяване на технически надзор на съоръжения с повишена опасност - на лица регистрирани по Търговския закон, и на структурно обособени части на предприятия, пряко подчинени на ръководителя на предприятието. Извършени са проверки и на 161 лицензирани лица за изпълнението на задълженията им по прилагането на нормативните актове по техническия надзор и за спазване на обхвата на издадената им лицензия.

През 2007 г. в регистъра на ДАМТН са вписани общо 510 лица, които извършват дейности по ремонтване, поддържане и преустройство на съоръжения с повишена опасност и са проверени 356 лица, имащи право да извършват тези дейности.

Служителите, осъществяващи технически надзор на съоръжения с повишена опасност, започнаха едва от началото на 2007 г. да осъществяват и надзор на пазара на такива съоръжения, но може да се отчете, че към края на годината те вече осъществяват 100 % надзор на пазара върху съоръженията, подлежащи на държавен технически надзор, и не допускат експлоатацията на съоръжения с неударено съответствие със съществените изисквания на приложимите за тях наредби по чл. 7 от ЗТИП.

Дейността по техническия надзор на съоръжения с повишена опасност в значителна степен е приведена в съответствие с практиката в тази област на останалите страни - членки на Европейския съюз, доказателство за което е установеното през отчетния период пълноправно членство на ДАМТН в Европейската конфедерация на органите за контрол, инспекция и превенция на риска – СЕОС.

Резултатите от обществената дейност по техническия надзор на съоръжения с повишена опасност показват трайна тенденция към спазване от ползвателите на съоръженията с повишена опасност на изискванията на ЗТИП и наредбите по чл. 31 от закона.

Въпреки изпълнението на изключително голям обем дейности по осъществяването на техническия надзор на съоръжения с повишена опасност и надзора на пазара на такива съоръжения и машини, налице е и частично неизпълнение на някои задачи. Основно това се

дължи на неосигуряване на необходимите финансови средства, трайната тенденция за текучество на кадри, ясно открояваща се от 2006 г. насам, и съществен дисбаланс между намаляващия капацитет на администрацията и непрекъснато увеличаващите ѝ се функции.

КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО НА ТЕЧНИТЕ ГОРИВА

Укрепването на административния капацитет на национално и регионално ниво в областта на контрола на качеството на течните горива като част от компетенциите на ДАМТН е залегнало в приключилия през 2007 г. проект BG2003/004-937-02-01 по програма PHARE 2003 за доставка на оборудване за изпитване на течни горива, мобилни лаборатории и оказване на техническа помощ по прилагане на европейските стандарти за мониторинг на качеството.

През 2007 г. са осъществени следните дейности:

Приключи ремонтът на лабораторните помещения в сектор “Стационарна лаборатория-София”, като от доставените 9 аппарата 7 са калибрирани, в процес на калибриране са 2 аппарата.

В секторите “Подвижна лаборатория-Плевен” и “Подвижна лаборатория-Бургас” са доставени по 7 аппарата. Във всеки сектор са калибрирани по 5 и са разработени методики за 2 аппарата, които не са стандартизирани.

Разработени са 16 инструкции за работа с новодоставените апарати за секторите “Стационарна лаборатория-София” и сектори “Подвижна лаборатория-Плевен” и “Подвижна лаборатория-Бургас”. В базата данни на комбинираните апарати за определяне на октаново число на бензини и цетаново число на горива за дизелови двигатели са въведени показатели за изпитаните над 70 бр. проби в сектор “Подвижна лаборатория-Бургас” и 150 бр. проби в сектор “Подвижна лаборатория-Плевен”.

Извършени са съвместни изпитвания за сравняване на получените резултати със стандартизирано оборудване, както следва:

- с лабораторията на “СЖС-България” към “Лукойл Нефтохим-Бургас” -10 бр. проби за горива за дизелови двигатели;
- със сектор “Стационарна лаборатория-София”- 30 бр. проби бензини с различни октанови числа.

Преработена е документацията за преакредитация и разширяване на обхвата на акредитацията на лабораторията, като е отчетена новата структура, състояща се от “Стационарна лаборатория” и две “Подвижни лаборатории”. В тази връзка е преработен наръчникът по качество, процедурите по качество, разработени са нови формуляри, списъци и др. В документацията са включени всички новодоставени апарати и нови методи, които се въвеждат в обхвата за акредитация на лабораторията, някои показатели за изпитване на биодизел и смеси на минерални горива с биопродукти.

Закупен е софтуерен продукт за изчисляване на неопределеност на изпитванията, който е инсталиран на 4 работни места (2 работни места в сектор “Стационарна лаборатория-София” и по едно работно място в сектор “Подвижна лаборатория-Плевен” и сектор “Подвижна лаборатория-Бургас”).

Введена е информационна система за управление и контрол (LIMS) в лабораторията и е проведено обучение за нейното усвояване.

В съответствие с Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол е разработен и внедрен специализиран софтуер за обработка на данните, получавани от автоматизираната апаратура в стационарната и подвижните лаборатории с цел облекчаване на работата по обработката на данните, изготвяне на протоколите от изпитванията и свеждане до минимум на намесата на субективния фактор при установяване на съответствието на проверяваните горива с изискванията за тяхното качество.

Разработено е изменение и допълнение на Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол, прието от МС и обнародвано в ДВ, бр. 76 от 2007 г.

Разработени и утвърдени от председателя на ДАМТН са следните документи :

- „Мерки относно минимизиране въздействието на субективния фактор при осъществяване на дейностите по контрола на качеството на течните горива” - от етапа на вземане на проба до регистрирането на резултатите от изпитване и преодоляване на риска от подмяна на взетите проби от течни горива.
- “Вътрешни правила за необразуване и прекратяване на административно-наказателни преписки в Главна дирекция “Контрол на качеството на течните горива”.
- “Правила за организацията на дейността на Главна дирекция “Контрол на качеството на течните горива”.
- “Инструкция за установяване на съответствието с изискванията за качество на течните горива”.

Оборудването за изпитване на горива съгласно изискванията на Директива 2003/17/ЕС, изменяща и допълваща Директива 98/70/ЕС за качеството на моторните горива, и на съответните европейски стандарти покрива задължителните изисквания в единния формат за докладване на качествата на течните горива, определен в Решение 2003/159/ЕС. С него ДАМТН е в състояние да представя национални данни за качеството на течните горива, разпространявани на територията на Република България, които да

бъдат докладвани пред ЕК. Такива доклади с обобщени данни за качеството на разпространяваните течни горива на територията на страната през 2005 г. и 2006 г. са предадени на МОСВ за придвижване и докладване в ЕК.

През годината са проверени 83 обекта, от които 14 съвместно с органите на МВР и 13 по сигнали на граждани и други контролни органи. От 80 обекта са взети 91 проби горива, от които 35 проби автомобилен бензин А-95Н, 2 проби А-99Н, гориво за дизелови двигатели – 41 проби, газьол за промишлени и комунални цели – 7 проби, и котелно гориво – 6 проби. В 20 обекта са извършени само документални проверки по отношение съдържанието на декларацията за съответствие и наличието на необходимата информация на проверяваните обекти за 33 горива: 18 – гориво за дизелови двигатели, 8 - автомобилен бензин А-95Н и 7 – автомобилен бензин А-98Н.

Към 17.12.2007 г. са съставени 54 акта за административни нарушения. Съществуващият проблем в административно-наказателната дейност с връчването на актовете е напълно решен с новите текстове по чл. 43а от ЗИД на ЗЧАВ. Като пример ще посочим, че през 2005 г. общините не са успели да връчат общо 31 акта, а към момента всички актове се връчват безпроблемно. Изготвени са 52 наказателни постановления. През 2007 г. от спечелени дела по наказателни постановления, а в транзитната сметка на ДАМТН и оттам в републиканския бюджет са постъпили 415 000 лв.

През годината продължи и съвместната дейност на ДАМТН с органите на МВР при извършване на внезапни проверки на обекти, разпространяващи течни горива. Осъществени са 14 проверки на територията на цялата страна.

По сигнали, постъпили в Комисията за защита на потребителите, са извършени 5 проверки.

ДАМТН си сътрудничи с други организации, работещи в областта на качеството на течните горива: представители на агенцията редовно участват в срещите на специалистите и производителите на биогорива в страната, организирани от Българската петролна и газова асоциация, Асоциацията за биогорива, МОСВ и др.

Съвместно с Министерството на околната среда и водите ДАМТН участва в изготвянето на становище и предложение към доклада за изпълнение и актуализация на Националната стратегия по околна среда и План за действие 2000 – 2006 г.

В резултат на извършената дейност от ДАМТН през 2007 г. в областта на контрола на течните горива може да се обобщат следното:

- *В страната действа актуализирана нормативна база за контрол на качеството на течните горива, която е в съответствие с изискванията на европейските директиви.*
- *Наличната апаратура дава възможност за разширяване обхвата на течните горива, обект на контрола, и за определяне на задължителните показатели на течните горива, залежали в общия формат за годишно докладване, дефиниран в Решение 2002/159/ЕС на Европейската комисия.*
- *С влезлия в сила Закон за изменение и допълнение на Закона за чистотата на атмосферния въздух ще се решат проблеми, свързани с подобряване на материалната база, както и осигуряване на подходящ транспорт за извършване на проверки и вземане на проби за всички регионални/териториални звена на ДАМТН.*

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Основната цел на международната дейност на ДАМТН през 2007 г. е продължаването на сътрудничеството на двустранна и многостранна основа за преодоляване на техническите пречки при осъществяване на свободното движение на стоки и услуги на европейския и международния пазар.

Във връзка с присъединяването на България към ЕС и изискванията на ЕК по отношение на сключването и изпълнението на международните договори е направен анализ на текстовете на съществуващите двустранни спогодби за сътрудничество. Министерският съвет на Република България взе решение да бъдат денонсирани спогодбите за сътрудничество, сключени с Армения, Азербайджан, Казахстан, Хърватска, Украйна, Русия и Литва, които не отговарят на изискванията, произтичащи от пълноправното ни членство в ЕС.

В изпълнение на дейностите по международното сътрудничество през 2007 г. Държавната агенция за метрологичен и технически надзор участва в редица международни форуми:

- 11-ата сесия на Междуправителствената комисия за търговско-икономическо и научно-техническо сътрудничество между Русия и България;
- 17-ата сесия на Междуправителствената комисия за търговско-икономическо и научно-техническо сътрудничество между България и Турция;
- 51-вия годишен конгрес на Европейската организация по качество;
- 23-ата годишна среща на Комитета на WELMEC;
- заседания на работни групи на WELMEC - № 5 “Метрологичен надзор”, № 6 “Предварително опаковани продукти” и № 8 “Директива за средствата за измерване”;
- заседания на технически комитет на СЕОС “Машини, асансьори, кранове”;
- работен семинар по прилагане на системата RAPEX, на Директивата за радиосъоръженията, на Директивата за обща безопасност, както и сътрудничество с надзорните структури на Румъния.

ДАМТН участва активно и в работата на Международната организация по законова метрология – **OIML**, Европейската организация по законова метрология – **WELMEC**, и Евро-азиатската организация по законова метрология – **COOMET**, като подготвя становища по разработваните нормативни документи.

В рамките на сътрудничеството с **Physikalisch-Technische Bundesanstalt (PTB)** – Германия, се подготви и проведе работно посещение на 6 експерти от ДАМТН и

МИНПРОЕКТ във връзка с практическото прилагането на Директива 94/9/ЕС (ATEX) и извършването на надзор на съоръжения, работещи в потенциално експлозивна среда.

Обсъдени са сроковете и е договорено провеждането на семинар през 2008 г. за практическо обучение на инспектори от ДАМТН в областта на предварително опакованите продукти.

Във връзка с една от основните задачи в областта на международното сътрудничество по установяване на контакти и провеждане на срещи със сродни административни структури по надзор на пазара и защита на потребителите в региона е разменена кореспонденция с румънския орган за защита на потребителите. ДАМТН изпрати предложение с теми и области на сътрудничеството. Предложението е изпратено за съгласуване и до Комисията за защита на потребителите с цел разширяване участието на български институции в сътрудничеството с Румъния в областта на надзора на пазара и защитата на потребителите.

Като цяло дейността по международното сътрудничество е насочена към разширяване участието на експертите от ДАМТН в международните и европейските организации, в които агенцията членува като национален представител, както и укрепване и развитие на двустранното и регионалното сътрудничество в областта на компетенциите на ДАМТН.

ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ

Във връзка с членството на Република България в Европейския съюз и провеждането на редовни заседания на работните групи и ADCO групите на ЕК, работещи по въпросите на техническата хармонизация по директивите от Нов подход, през 2007 г. експерти от ДАМТН участват в работата на:

- Главна експертна група (SOGS).
- Работни групи по директиви 89/686/ЕЕС, 98/34/ЕС, 88/378/ЕЕС, 97/23/ЕС, 73/23/ЕЕС, 2004/22/ЕС.
- Технически комитет по Директива 95/16/ЕС.
- ADCO групи по директиви 88/378/ЕЕС, 95/16/ЕС, 89/686/ЕЕС, 88/378/ЕЕС, 73/23/ЕЕС, 89/106/ЕЕС.
- 2 работни срещи на PROSAFE за обмен на информация за най-добри практики по надзор на пазара.
- Семинар по Директива 2002/95/ЕС (RoHS).
- Експертна среща относно жизнения цикъл на горивата и измерването на газове, причиняващи парников ефект.
- 12-ата годишна конференция по чисти горива.

Участието в посочените работни групи дава възможност да се заяви и защити националната позиция по експертни въпроси в съответните области от компетентността на ДАМТН, а също и да се обсъдят някои въпроси от практически и технически характер и да се обмени професионален опит.

Председателят на ДАМТН и експерти участват в заседанията на **Работна група G.7 «Техническа хармонизация (Нов подход)»** към Съвета, както и в подготовката и защитата на националната позиция при обсъждане на документите, предложени от ЕК във връзка с ревизията на Новия подход с оглед приемането им от парламента. Документите пряко засягат дейността на ДАМТН по нотифициране на органи за оценяване на съответствието и надзор на пазара в обхвата на директивите от Нов подход.

През 2007 г. завърши и работата на експерти от ДАМТН в трансграничния проект “Надзор на пазара по директива „Ниско напрежение”, кампания 2007 - електрическа безопасност на удължителите разклонители”, като вече е предоставена информация за публикуване на страницата на CIRCA за етапите “Проучване на пазара” и “Пробовземане и оценка на административните изисквания”.

През 2007 г. ДАМТН работи по проекти, финансирани от ЕК, програма PHARE и структурните фондове:

Многонационален проект “Инфраструктура по качеството за България и Румъния” на ЕК/ЕФТА

- Координиране участието на български изпитвателни лаборатории и лаборатории за калибриране в организираните изпитвания за пригодност - общо 47 изпитвателни лаборатории/лаборатории за калибриране от 29 организации в страната.
- Организиране обучение в Дания както на български експерти, участвали в изпитванията за пригодност (общо 24 участници от 15 държавни и 9 частни организации), така и на ръководния персонал на съответните лаборатории (общо 30 участници).
- Организиране и участие в семинар на тема „Представяне на последните тенденции и решения в областта на новото законодателство на Европейския съюз” - за участие са поканени 42 представители от различни публични и частни организации.
- Организиране и подпомагане участието на представители на ДАМТН, Българския институт по метрология и Изпълнителната агенция „Българска служба за акредитация” в съвместни работни срещи с представители на съответните институции от Дания и Румъния.
- Организиране и участие в комисия за закупуване на компютърно оборудване с финансови средства по проекта. Изготвен е и е одобрен от ръководството окончателният технически доклад относно изпълнението на проекта.
- Организиране и подпомагане извършването на финансов одит на проекта от екип на Сметната палата.
- Представени са пред съответните служби на Европейската комисия окончателният технически доклад, докладът от финансовия одит и финансовият отчет по проекта.

Проекти по програма PHARE

Проект BG/2005/017-353.02.02. “По-нататъшно развитие на националната система за оценяване на съответствието и метрологичната инфраструктура”

През 2007 г. дейностите, свързани с проекта, са осъществени в следните направления:

- Изготвяне на списък с изисквания за независими експерти, които следва да участват в тръжните комисии за избор на изпълнители за доставка на оборудване и за предоставяне на техническа помощ и представяне в дирекция „Централно звено за финансиране и договаряне”(ЦЗФД), Министерство на финансите.
- Представяне на български и английски език на техническите задания за техническа помощ и на техническите спецификации за доставка на еталонно и информационно оборудване, включително съответните контролни листове, в дирекция „ЦЗФД”, Министерство на финансите.
- Представяне на информация на английски език относно управлението на човешките ресурси и управлението на риска в звеното за изпълнение на проекти по програма PHARE 2005, включително необходимостта от персонал, неговата професионална квалификация и необходимост от обучение, потенциални рискове в звеното за изпълнение на проект, в дирекция „ЦЗФД”, МФ, във връзка с предоставянето на акредитация по EDIS (Разширена децентрализирана система за изпълнение).
- Попълване на въпросник относно дейността на старши програмния ръководител (СПР) в ДАМТН и представяне в дирекция „Вътрешен одит”, Министерство на икономиката и енергетиката.
- Съдействие при извършване на одит от дирекция „Вътрешен одит”, МИЕ, за установяване на съответствието на структурите и дейностите на звената за изпълнение на проекти с утвърдените указания за СПР в условията на разширена децентрализация.
- Разработване и представяне в дирекция „Вътрешен одит”, МИЕ, на План за действие относно запланиваните от СПР действия, отговорните лица и сроковете за изпълнение на препоръката, направена от одиторския екип.
- Преработване съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки на техническите спецификации за доставка на еталонно и информационно оборудване и представяне, включително и на съответните контролни листове, в дирекция „ЦЗФД”, МФ.

Проект BG/2006/018-343.02.01. “По-нататъшно развитие на националната система за оценяване на съответствието и метрологичната инфраструктура”

- Подготовка на български език на техническите задания за техническа помощ и представяне за одобрение от ръководството.

- Координиране получаването от преките бенефициенти (органи за оценяване на съответствието и изпитвателни лаборатории) на техническите спецификации за доставка на изпитвателно оборудване по компонент 5.

- Координиране на преработването съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки на техническите спецификации за доставка на изпитвателно оборудване по проекта.

- Изготвяне на искане за изменение на проектния фиш с цел пренасочване на финансови средства от компонент 3 „Техническа помощ“ към компонент 5 „Доставка на оборудване“.

Подготовка на месечни доклади относно напредъка, както и на периодични мониторингови доклади за изпълнението на проектите по програма PHARE и участие в работните срещи на Секторен подкомитет за наблюдение №8 „Обществен сектор/Развитие на административния капацитет“.

Разработване и представяне за съгласуване на Оперативно споразумение за номиниране на старши ръководители на програма за проектите по PHARE 2005 и PHARE 2006 между Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и Българския институт по метрология с цел по-голяма гъвкавост при тяхното управление.

Преходен финансов инструмент 2007

- Разработен и успешно е защитен *Twinning Light* проект “Укрепване на капацитета на Националния информационен център към ДАМТН и уеднаквяване с европейските практики по отношение на нотификационните процедури, предвидени в Директива 98/34/ЕС и нейното изменение Директива 98/34/ЕС”.

Неразпределен пакет за институционално изграждане по Национална програма PHARE 2005

- Разработен и успешно е защитен *Twinning Light* проект “Изграждане на институционален капацитет в областта на одобряване и контрол на сервиси за тахографи“.
- Проведен е успешен търг за избор на изпълнител и е сключен договор за изпълнение.

Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”

- Изготвен е и е представен в Министерството на икономиката и енергетиката проект „Укрепване на инфраструктурата по качество” на ДАМТН по приоритет 4 “Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика” на оперативната програма.

TAIEX

- Организиране провеждането на семинар „Оценка на риска на продукти, попадащи в обхвата на следните директиви от Нов подход: машини; асансьори; електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, и електромагнитна съвместимост.

- Организиране на посещение с учебна цел на нотифицирани органи в областта на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, в ISQ - Португалия.

Изводи и заключения във връзка с подготовката и изпълнението на проекти:

Отчитайки изпълнението на проектите, финансирани по програма PHARE и по други предприсъединителни фондове и програми, могат да бъдат посочени следните постигнати положителни резултати и срещнати затруднения:

- Успешно са преработени и одобрени от дирекция „ЦЗФД”, МФ, техническите задания за техническа помощ и техническите спецификации за доставка на еталонно и информационно оборудване по програма PHARE 2005. Обявени са търговете за избор на изпълнители на съответните подпроекти.

- Успешно са разработени и защитени 2 *Twinning Light* проекти.

- В рамките на завършилия проект „Инфраструктура по качество за България и Румъния” е предоставена възможност както за обучение, така и за доказване на нивото на професионална компетентност на изпитвателни лаборатории от цялата страна в областите калибриране на средства за измерване на маса, влажност, налягане и температура, изпитвания в областите микробиология, храни и хранителни продукти, отпадни води, емисии, фуражи, оценяване съответствието на строителни продукти (прозорци и цимент). Предоставена е възможност за работни срещи с цел обмяна на опит и информация,

включително разработване на планове за съвместни действия и сътрудничество в областите надзор на пазара, метрология и акредитация.

- Отчитайки изключителната комплексност (бенефициенти – ДАМТН, БИМ, ИА БСА, органи за оценяване на съответствието) и значимост на проектите по програма PHARE 2005 и PHARE 2006, както и водещата роля на ДАМТН в целия процес на разработване на проектната документация и координиране, организиране и подпомагане на изпълнението на отделните подпроекти, може да се обобщи, че основните усилия трябва да бъдат насочени към осигуряване на изключително добро сътрудничество и координация между всички бенефициенти по проектите по програма PHARE 2005 и PHARE 2006, за да може да се гарантира навременното разработване и представяне на съответните технически задания и спецификации с необходимото качество.

НАЦИОНАЛЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

Като пълноправен член на ЕС България започна да изпълнява своите задължения за нотифициране на национални нормативни актове съгласно изискванията на Директива 98/34/ЕС, въведена в нашето законодателство с ПМС 165/2004 г. До края на 2006 г. са направени следните нотификации на нормативни актове:

- Нотификация с № 2007/328/BG на проекта на Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане, изпратена на 7.06.2007 г.
- Нотификация с № 2007/386/BG на проекта на Наредба за проектиране, изпълнение, контрол и приемане на хидроизолации на сгради и съоръжения, изпратена на 9.07.2007 г. , изчаквателен период до 10.10.2007 г .
- Нотификация с № 2007/387/BG на проекта на Наредба за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи, изпратена на 9.07.2007 г., изчаквателен период до 10.10.2007 г .
- Подготовка и изпращане на отговор в Комитет 98/34 на подробно становище от Европейската комисия по нотификация 2007/0328/BG по отношение на проекта на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане.

ДАМТН е национален представител в Комитета по Директива 98/34 и участва в работата му чрез:

- организиране на съгласуване по реда на ПМС № 85/2007 г. и изпращане на становища по мандати за стандарти към европейските организации по стандартизация - CEN, CENELEC и ETSI;
- представяне на информация в Комитет 98/34 относно законовата основа за транспонирането на Директива 98/34;
- подготовка и изпращане на отговор в Комитет 98/34 на въпросник, свързан с работата на системата TRIS за нуждите на информационните центрове по Директива 98/34/ЕС.

С цел разясняване изискванията на Директива 98/34/ЕС, нейното прилагане и изграждане на координационно звено се организира и проведе семинар с контактните лица от всички министерства и ведомства във връзка с изпълнение на нотификационните

задължения на страната по Директива 98/34/ЕС. Участниците в семинара са запознати подробно със съдържанието и изискванията на Директива 98/34/ЕС и на Споразумението за ТБТ/СТО. Осъществени са преки контакти и са взети решения за бъдещо подпомагане и обмяна на опит между участниците.

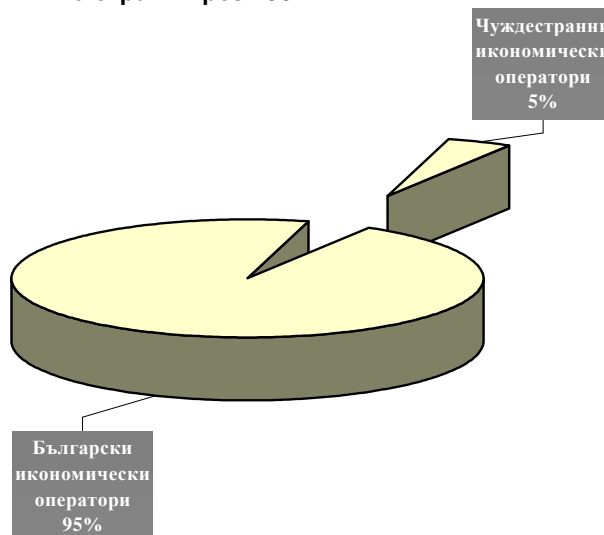
Споразумение за техническите пречки пред търговията по Приложение 1А към Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация (СТО)

Предоставени са отговори на запитвания от производители, вносители, сертифициращи органи, органи на изпълнителна власт и други ведомства от страната и чужбина – 487 бр. С цел осигуряване на прозрачност по отношение на техническото законодателство на национално и международно ниво, ДАМТН поддържа политика за подобряване на комуникацията и взаимодействието си с всички заинтересовани лица. Този засилен обмен се дължи както на редовното поддържане на интернет страницата на ДАМТН, така и на бързо предоставените отговори (на email адреса на самия потребител) и публикуването им в рубриката “Въпроси и отговори” на сайта на агенцията. Потребителите на тази услуга високо оценяват бързото и компетентно реагиране на техните нужди, което личи и от многобройните благодарствени отзиви - знак за нарасналия авторитет на ДАМТН.

Запазва се тенденцията на по-големия брой запитвания от български потребители в сравнение с тези от чужди потребители.

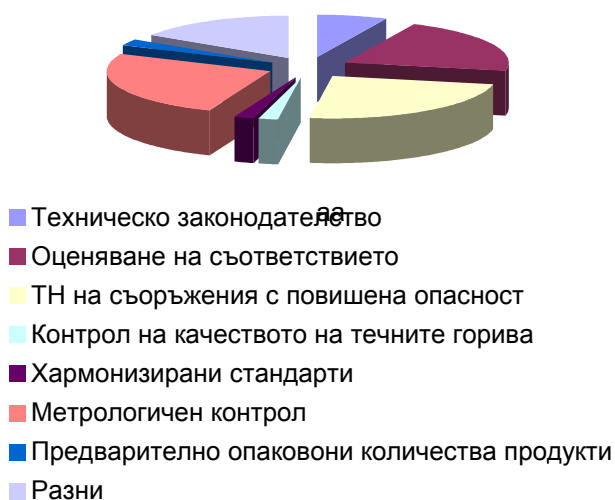
Този факт показва стремежа на българските производители и търговци за запознаване и спазване на законодателството, което динамично се променя в процеса на хармонизиране с европейското. Представената графика ясно показва тази тенденция.

Съотношение на получени запитвания в НИЦ по страни през 2007 г.

При анализа на запитванията по области се забелязва засилен интерес общо към техническото законодателство, метрологичния контрол, оценяване на съответствието и към техническия надзор на съоръжения с повишена опасност, което показва активизиране дейността на икономическите оператори като цяло. Интересът на потребителите е насочен и към областите “Хармонизирани стандарти”, “Контрол на качеството на течните горива”, “Предварително опаковани количества продукти” и др. В резултат на излизането на български производители на чужди пазари в ДАМТН се получават запитвания за законодателството на страни - членки на СТО.

Получени запитвания по области за 2007 г.

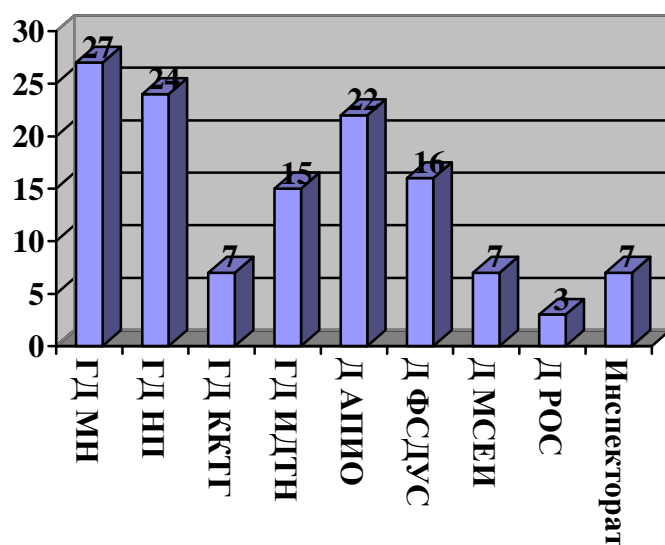
Икономическите оператори в България пълноценно използват услугите на ДАМТН по отношение на предоставяне на информация, свързана с техническата нормативна уредба и с различните нейни изисквания. Докато през 2003 г. в агенцията са постъпили около 200 запитвания, то през 2006 г. те се утраят и достигат 636 бр. Ясно е, че бизнесът има нужда от предоставянето на подобна услуга и ДАМТН е търсената институция за целта. През 2007 г. броят на запитванията отбелязва лек спад, но това е обяснимо, тъй като все повече икономически оператори вече са информирани за хармонизираното законодателство на страната с това на ЕС и техният интерес е предимно насочен в области, където се появяват нововъведения. Като цяло утвърдените вече производители и търговци добре познават нормативните изисквания.

ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА

В изпълнение на приетата от Министерския съвет Стратегия на правителството за обучение, служителите на ДАМТН са включени в програми за задължително и специализирано обучение с цел повишаване ефективността и ефикасността на изпълнение на служебните им задължения.

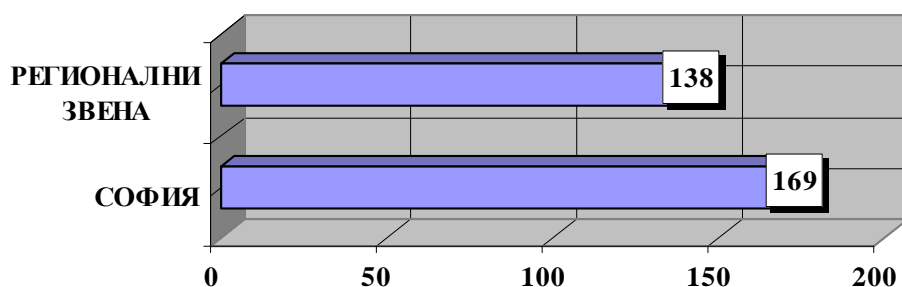
През 2007 г. общо 307 служители от ДАМТН участват в различни видове обучения, като 12% от тях преминават задължително обучение, а 88% – специализирано, като в т.ч. са включени и 21 представители на агенцията в многомодулните специализации в областта на публичната администрация и управление, организирани от МДААР. Разпределението на обученията по дирекции е, както следва:

Брой обучения по дирекции

Общият брой служители на ДАМТН, включени в различни форми на обучение, е представен на следващата фигура:

Брой служители участвали в обученията

Задължително обучение

През 2007 г. задължително обучение по програмата на Института по публична администрация и европейска интеграция (ИПАЕИ) преминават общо 36 служители от ДАМТН. В курса за новоназначени служители “Въведение в държавната служба” участват 31 служители от различните дирекции и териториални звена на агенцията. В курса “Съвременни управленски умения” за служители, назначени за първи път на ръководна длъжност, са включени петима представители на ДАМТН.

Специализирано обучение

Специализирано обучение на служителите от ДАМТН е проведено по различни теми под формата на семинари и курсове, по програми с международно участие и проекти по линия на програма PHARE.

В областта на правните регулации през отчетния период 16 служители вземат участие в специализирани обучения по програми на ИПАЕИ в областта на административното право и процес, практическото нормотворчество и Закона за обществените поръчки, 10 - в обученията в областта на противодействието и превенцията на корупцията, 2 - в обучение относно законодателната и институционалната рамка за управление на структурните инструменти на ЕС. В семинари, запознаващи експертите с политиките и инструментите за осъществяване на европейската интеграция, са включени 5 представители на агенцията.

В областта на управлението на човешките ресурси 7 служители от агенцията участват в семинари, свързани с последните промени в трудовото право, статута на държавния служител, практиките и контрола по прилагането на законодателството за държавния служител и методологията за провеждане на стажантските програми в държавната администрация.

В обученията, свързани с управлението на екипи и развитие на служителите, с управление на изпълнението в администрацията и одит на системите по качество, са включени 6 представители от различни дирекции на агенцията.

В сферата на административното обслужване специализирано вътрешно обучение на тема „Административни услуги на едно гише“ преминават шестимата служители от ДФСДУС, определени да обслужват потребителите на административни услуги в съответните приемни по градове.

В областта на финансово-стопанските дейности в специализирани обученията относно измененията, направени през 2007 г. в нормативната база на социалното, здравното и пенсионното осигуряване, участват 6 служители от ДФСДУС и ДАПИО.

В сферата на информационното обслужване и технологии са проведени обученията на 7 представители на отдел „Информационно обслужване и технологии“ относно стратегията и политиката за изграждане на е-правителство и е-управление, информационната сигурност, както и приложението на информационните технологии за подобряване на административното обслужване в държавната администрация и др. В компютърни обученията по проекта на МДААР в групи за начинаещи, напреднали и за подготовка и получаване на еврочертата „IT card“, провеждани се на територията на градовете Силистра, Разград, Габрово, Благоевград, Търговище и София, участват 35 служители от ДАМТН.

През 2007 г. чуждоезиково обучение към ИПАЕИ и други обучаващи организации преминават 49 служители от агенцията, като в курсове по английски участват 44 служители. В обучението по английски език, провеждано по проект на МДААР за служителите в областните и общински центрове на България, участват 38 служители на ДАМТН, разпределени в групи за начинаещи и напреднали. Курсове по френски език, организирани съвместно от ИПАЕИ и Френския културен институт в няколко последователни нива, приключват двама представители на агенцията, а по немски към Гьоте институт – трима.

В специализирано вътрешно обучение съгласно Годишния план за обучение на служителите на ДАМТН през 2007 г. на тема „Надзор на пазара на машини и съоръжения с повишена опасност“ участват 47 инспектори от ГД ИДТН. Обучение, свързано с дейностите по регистриране на сервиси за монтаж или монтаж и ремонт на тахографи, преминават 21 инспектори от ГД МН. Индивидуална форма на следдипломна квалификация по инфрачервена спектроскопия и хроматографски методи за анализ на нефтопродукти съгласно договори за обучение с Химическия факултет на СУ завършват 3 служители на ГД ККТГ.

В многомодулните специализации в областта на публичната администрация, организирани от МДААР в първия етап от провеждането им през месец април 2007 г., вземат

участие 8 служители от ДАМТН, във втория етап, който стартира през лятото – 13, а в третия, който започна през месец ноември – 16. От общо 21 участници в специализациите трима са от Д МСЕИ, осем от ГД МН, двама от ГД ККТГ, трима от ГД НП, четирима от ГД ИДТН и един от Д АПИО.

От казаното дотук могат да се направят следните изводи:

Обученията за служебно и професионално развитие допринасят за по-доброто трудово представяне на служителите на агенцията чрез изпълнение на поставените задачи в личните планове за работа и в Плана за действие на агенцията за 2007 г., за постигането на по-високи резултати при атестирането и създава предпоставки за кариерно развитие на служителите на агенцията.

Изградената процедура за определяне на нуждите от обучения, планирането, организацията и реализирането на обученията за служебно и професионално развитие на служителите от ДАМТН осигурява целенасочена система за повишаване на професионалната квалификация и на дейностите по планиране и управление на кариерата на служителите на агенцията.

В цялостната политика по обучение и развитие на човешките ресурси в Държавната агенция за метрологичен и технически надзор е необходимо да се включат по-активно дейности по:

- предварителната оценка на нуждите от обучение съобразно потребностите на администрацията;
- оценяване на резултатите и полезността на провежданите обучения чрез проучване на удовлетвореността на служителите от тях и на непосредствените ръководители от последващата след обучението промяна в трудовото изпълнение на обучавания служител;
- търсене на възможности за нарастване на инвестициите в обучението.

Осигуряването на професионално и служебно развитие на служителите чрез активното им участие в процесите на планиране, провеждане и оценяване на обученията е една от поставените цели на ДАМТН в областта на управлението на човешките ресурси.

СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

През 2007 г. е реализирано сътрудничество между Държавната агенция за метрологичен и технически надзор с организации на икономическите оператори, фирми, министерства, неправителствени организации и други институции в следните насоки:

- организиране и провеждане на съвместни дейности в областта на метрологията, оценяване на съответствието, надзора на пазара и техническия надзор на съоръженията с повишена опасност;
- участие с доклади в националния семинар “Качество 2007 - Предизвикателствата на Европейския пазар”;
- участие с доклади в Националната конференция “Качеството за по-добър живот’2007”;
- участие в организирането и провеждането на Национална конференция по оценяване на съответствието.

На есенния международен панаир в Пловдив експерти от ДАМТН участват в подготовката, организацията и осъществяването на дейностите, свързани с конкурса “Златен медал и диплом”, като председател на Централната комисия за провеждането на конкурса е председателят на агенцията.

През 2007 г. в областта на надзора на пазара експерти от ДАМТН участват в следните мероприятия съвместно с други институции:

- Работна среща в областта на продуктова група “Машини” в Центъра за изпитване и европейска сертификация – гр. Стара Загора с участието на машинни инженери от регионалните отдели на ДАМТН с цел подобряване на дейността в тази продуктова група.
- Годишно събрание на и заседание на електрическата секция и работна група „Нов подход и надзор на пазара” - съвместно с Камарата на електротехниката в България.
- Подготовка и представяне на предложение за формирането на обща експертна група за усъвършенстване формата на взаимодействие и уведомления между ДАМТН и Агенция “Митници” с цел прилагане на мерките за надзор на пазара в новата обстановка за България като държава – членка на ЕС, при това външна граница за съюза.

В помощ на бизнеса през 2007 г. с участието на служители от ДАМТН и представител на МРРБ е проведен семинар със служители на “Тайсей корпорейшън” (фирмата, изграждаща част от софийското метро) за разясняване на изискванията на ЗТИП.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Мисията на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор като държавна институция, осъществяваща дейността по надзора на пазара, техническия надзор, оценяване на съответствието, метрологичния надзор и контрол на качеството на течните горива, е да допринесе за изпълнение на националната стратегическа цел: **България да бъде страна с устойчиво икономическо развитие, конкурентоспособна икономика и благоприятна бизнес среда, при запазване на обществения интерес.**

Постигането на целите и реализирането на задачите, залегнали в Плана за действие на ДАМТН през 2008 г. , гарантира:

- защита на обществото и околната среда от опасни и несъответстващи на съществените изисквания промишлени продукти, неверни измервания и некачествени течни горива;
- създаване на еднакви условия за предлагане на продукти, които са в обхвата на компетенциите на ДАМТН, на българския пазар като част от единния европейски пазар;
- осигуряване на условия за предотвратяване на нечестна конкуренция, дължаща се на неравностойно третиране на продукти на пазара;
- ефективно функциониране на националната система за оценяване на съответствието.